Ազգ
Azg
armenian daily
3 ՄԱՐՏ 1994 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 39 (542)

Մառնեուլի շրջանում կրկին պայթեցվեց երկաթգծի կամուրջը

Երեկ, մարտի 2-ի առավոտյան Վրաստանի Մառնեուլի շրջանի տարածքում կրկին պայթեցվեց Խրամ գետի երկաթուղային կամուրջը: Ինչպես հաղորդեցին Հայաստանի կառավարությունից, [illegible] երրորդ անգամ կամուրջը դառնում է ադրբեջանական այդ շրջանի դիվերսանտների թիրախ: 1992 թ. դեկտեմբերի 1-ին պայթեցման ժամանակ շարքից դուրս էին եկել կամրջի հենասյուներն ու կամարները: Պայթեցված կամրջի կողքին երկաթուղայինների եւ կամրջաշինարարների ջանքերով կառուցվեց ժամանակավոր անցում, որը հնարավորություն տվեց շարունակելու գնացքների երթեւեկությունը՝ մինչեւ հիմնականի վերականգնումը: Այս անգամ շարքից դուրս է եկել ժամանակավոր կամրջի հենասյուներից մեկը: Վրա... վայր են մեկնել հայ մասնագետները: Վերականգնման ժամկետները, ըստ պաշտոնական տեղեկատվության, պարզ կդառնան միայն տեղում զննումներ կատարելուց հետո: Փաստորեն, անցած ծնռան ընթացքում այս էլ հինգերորդ անգամ Հայաստանը զրկվում է արտաքին աշխարհի հետ երկաթուղային հաղորդակցությունից, եւ առնվազն տարօրինակ են հնչում վրացի խորհրդարանական Ալեքսանդր Կավսաձեի մարտի 1-ին արած հայտարարությունները, թե մեր «ընտանեկան հարաբերությունները» այլ կերպ կարելի է պարզել: Ըստ երեւույթին ա՛յս կերպ: Միայն զարմանալի է, թե մեր վրացի բարեկամը ինչու էր նեղացածի կեցվածք ընդունում ՀՀ արտգործնախարար Վահան Փափազյանի արտահայտություններից հետո:

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Բաքուն մերժեց Ռուսաստանի առաջարկը

Բաքվում փակ դռների ետեւում երեկ կայացած Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի, Ռուսաստանի արտգործնախարարության հատուկ հանձնարարությունների գծով դեսպան Վլադիմիր Կազիմիրովի եւ ՌԴ պաշտպանության նախարարի տեղակալ, գեներալ-գնդապետ Գեորգի Կոնդրատեւի հանդիպման ընթացքում քննարկվել է ռուսական խաղաղասիրական առաջարկը: Սա...

Վլադիմիր Կազիմիրով

...կայն, ինչպես Թուրան գործակալությանը հայտնի է դարձել Ադրբեջանի նախագահի աշխատակազմի մի աղբյուրից, ընդհանուր գծերով այդ տարբերակը հակասում է Ադրբեջանի շահերին: «Այդ տարբերակը չի համապատասխանում ԵԱՀԽ-ի առաջարկած կարգավորման ծրագրին», ասել է նույն աղբյուրը: Ըստ էության, Ալիեւը շարադրելով իր տեսակետները, Կազիմիրովին եւ Կոնդրատեւին առաջարկել է վերամշակել ռուսական կարգավորման տարբերակը: Մինչդեռ, Խաբարսեւսկիսի թղթակցին Ադրբեջանի նախագահի մամուլի քարտուղարը հայտնել է, թե Ադրբեջանի ղեկավարությունը բացասական է վերաբերվում Ռուսաստանի արտգործնախարարության այն առաջարկին, թե ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցում ռուսական խաղաղարար ուժերին այլընտրանք չկա: Միեւնույն ժամանակ, Ալիեւը երեկ Բաքվում հանդիպելով ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի [illegible] նախագահ Յան Էլիասոնին, հայտարարել է, թե չնայած ԵԱՀԽ-ի անհաջող ջանքերին, Ադրբեջանը մեծ հույսեր է կապում այդ կազմակերպության հետ: «Մենք կողմ ենք ռազմական գործողությունների արագ դադարեցմանը, որոնք թեեւ անհետանկար են, բայց մեր պահանջն է, որպեսզի Հայաստանի զինված ուժերը ազատեն Ադրբեջանի գրավված տարածքները եւ մեզ պետք են երաշխիքներ այն միլիոնավոր ադրբեջանցի փախստականների անվտանգությունն ապահովելու համար, որոնք թողել են իրենց մշտական բնակության վայրերը», հայտարարել է Հեյդար Ալիեւը: Դրանից հետո միայն Ադրբեջանի նախագահը հնարավոր է համարում Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի մասին բանակցությունները: Էլիասոնն իր հերթին նշել է, թե հակամարտության յուրաքանչյուր լուծում պետք է լինի արդար եւ հիմնվի միջազգային նորմերի վրա: Ըստ Մինսկի խմբի նախագահի, նախ պետք է հաստատվի հրադադարը, այնուհետեւ դուրս բերվեն զորքերը գրավված տարածքներից, [illegible] հաղորդակցության ու վերականգնում [illegible] դիները եւ [illegible] խաղաղական կա[illegible] գավորումը: Անենայն [illegible] բանականությամբ, Բաքվի նման կոշտ դիրքորոշումից հետո ավելի կիստակեցվի ոչ միայն ԵԱՀԽ-ի, այլեւ Ռուսաստանի դիրքորոշումը, մանավանդ որ գեներալ-գնդապետ Գեորգի Կոնդրատեւը Երեւանում հայտարարել էր, թե ադրբեջանական կողմից մերժում ստանալու դեպքում Ռուսաստանը կարող է դադարեցնել իր առաքելական միջնորդությունը:

ՂԱՐԱԲԱՂ

Նոր գրոհներ դեպի Աղդամ, Մարտակերտ եւ Մարտունի

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ, ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 2 ՄԱՐՏ: Երեկ ողջ օրվա ընթացքում ադրբեջանական կողմը, շարունակելով խախտել զինադադարի մասին Մոսկվայում ձեռք բերված պայմանավորվածությունը, կրկին գնդակոծում էր հայկական դիրքերը ռազմաճակատի գրեթե բոլոր հատվածներում: Ժամը 17-ից ականանետներից եւ ականանետերից գնդակոծվել են ղարաբաղյան ուժերի դիրքերը ինչպես Մարտունու շրջանի արեւելքում, այնպես էլ Մարտակերտի հյուսիսում եւ Քելբաջարի շրջանի Օմարի լեռնանցքում: Միեւնույն ժամանակ Աղդամի կողմից երկու ադրբեջանական ինքնաթիռներ հետախուզական թռիչքներ են կատարել: Չնայած զինադադարի մասին Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարության միջնորդությամբ ձեռք բերված համաձայնությանը, որը պետք է ուժի մեջ մտներ մարտի 1-ից, ադրբեջանական կողմը այնուամենայնիվ շարունակում է հարձակողական ակտիվ գործողությունները ռազմաճակատի տարբեր հատվածներում: Ինչպես տեղեկացրին ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից, մարտի 1-ի երեկոյան հակառակորդը համբիցներից, պաշտպան բնակավայրերից, հետեւակի մարտական մեքենաներից եւ խոշոր տրամաչափի գնդացիրներից գնդակոծել է ղարաբաղյան պաշտպանության դիրքերը Մարտակերտի շրջանի հյուսիսում եւ Աղդամի շրջանի Կենգերլի հատվածում:

Մարտի լույս 2-ի գիշերը ադրբեջանական հետեւակը գրոհել է ղարաբաղյան դիրքերի վրա Մարտունու շրջանի Բերդաշեն գյուղի ուղղությամբ, սակայն հարձակումը հետ է մղվել: Մահացածները ճշտվում են: Մարտի 2-ի առավոտյան զենքի տարբեր տեսակներից գնդակոծվել են Մարտակերտի շրջանի Դաստակերտ-Ցմակահող ուղղությամբ գտնվող ԼՂՀ պաշտպանության բանակի դիրքերը: Նախնական տվյալներով, ղարաբաղյան կողմից կան վիրավորներ: ԼՂՀ պաշտպանության բանակի հրամանատարությունն իր զորքերին հրամայել է հնարավորության սահմաններում ձեռնպահ մնալ պատասխան գործողություններից: Ըստ ԼՂՀ ռազմական հետախուզության տվյալների, արեւելյան ռազմաճակատներում ադրբեջանական սակրավորները ականապատում են մի շարք հատվածներ, ըստ երեւույթին հող նախապատրաստելով նոր հարձակումների համար: Արդեն իսկ հայտնի է դարձել, որ Մարտակերտի շրջանի Վերին Չայլու գյուղի մոտակայքում նկատվում են հակառակորդի զինուժերի զգալի կուտակումներ:

ԻՐԱՆ

Հանդիպումներ Թեհրանում

Այսօր կեսօրին Երեւան կվերադառնա ՀՀ արտգործնախարարի առաջին տեղակալ Ժիրայր Լիպարիտյանը, որը նոորյա պաշտոնական այցով գտնվում էր Թեհրանում: Հայտնի է, որ այցի ընթացքում փոխարտգործնախարարը հանդիպում...

...ներ է ունեցել Իրանի նախագահի տնտեսական հարցերով տեղակալ Մոհսեն Նուրբախշի հետ՝ քննարկելու Մեղրի-Նուրդուզ հիմնական կամրջի շինարարության հարցը: Այնուհետեւ Ժիրայր Լիպարիտյանը հանդիպել է Իրանի Մեջլիսի փոխնախագահ Հասան Ռոհանիի հետ, որի ընթացքում քննարկվել է հայ-իրանական միջխորհրդարանական հարաբերությունների զարգացման հարցը: Պրն. Լիպարիտյանը հանդիպումներ է ունեցել նաեւ Իրանի էկոնոմիկայի եւ ֆինանսների նախարարի տեղակալ Մենդի Նավարի, Թեհրանի Հայոց թեմի առաջնորդ, գերաշնորհ Արտակ արքեպիսկոպոս Մանուկյանի եւ թեմական խորհրդի անդամների հետ: Իրանի Իսլամական Հանրապետության արտգործնախարար Ալի Աքբար Վելայաթիի հետ հանդիպման ընթացքում պրն. Լիպարիտյանը շոշափել է Հայաստանի եւ Իրանի միջեւ երկկողմ հարաբերությունների, ղարաբաղյան հիմնահարցի խաղաղական կարգավորման հետ կապված հարցեր:

Մարտի 1-ի երեկոյան Թեհրանի «Էսթեղլալ» հյուրանոցի «Խայամ» սրահում ՀՀ դեսպանատան կողմից կազմակերպված ընդունելությանը հետո, որին մասնակցել են 20 երկրների դեսպաններ, հայ համայնքի ներկայացուցիչներ, Իրանի արտգործնախարարի տեղակալ Մահմուդ Վայեզին, պրն. Լիպարիտյանը մամուլի ասուլիս է անցկացրել իրանցի եւ օտարերկրյա լրագրողների համար:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Հասանովը Բունդեսթագում ներկայացրեց Բաքվի տեսակետը

ԲԱԹՈՒ, 2 ՄԱՐՏ, ԽԱԲԱՐ ՍԵՐՎԻՍ-ՆՈՎՈՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Այցով Գերմանիայում գտնվող Ադրբեջանի արտգործնախարար Հասան Հասանովը փետրվարի 28-ին այցելեց Բունդեսթագ, որտեղ հանդիպում եւ զրույց ունեցավ խորհրդարանի նախագահ Հ. Ցետերիեի եւ Կոմիտեի անդամների հետ:

Ինչպես հայտնեցին Ադրբեջանի ԱԳՆ մամուլի կենտրոնում, արեւմտագերմանացի խորհրդարանականները պշտամոտեն հետաքրքրվել են Ադրբեջանի եւ ամբողջ տարածաշրջանի իրադարձություններով, առանձնակի ուշադրություն դարձնելով հայ-ադրբեջանական հակամարտությանը: Հասան Հասանովը հանգամանորեն լուսաբանել է Ադրբեջանում կատարվող դեպքերը: Հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորման հարցում շարադրելով Ադրբեջանի դիրքորոշումը, նա փաստերով ու փաստաթղթերով հանդիպման մասնակիցներին ատացուցել է, որ խոսքն ադրբեջանական տարածքի մի մասի բռնակցմանն ուղղված ագրեսիայի մասին է: Ադրբեջանի արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավարը կրկին հավաստել է հակամարտությունը խաղաղական միջոցներով լուծելու Ադրբեջանի պատրաստակամությունն ու ցանկությունը:

Հրե տարերք: Կորեայի հյուսիսի եւ հարավի միջեւ [illegible] պահպանվող [illegible] բռնկված հրդեհը առավել քան 260 հա հողատարածք: Հրե տարերքի մարմնի ընթացքում պայթել է զինվորների տեղ գտնվող շուրջ 50 ական: Հրդեհի տարածմանը շատ բանով նպաստել է վերջին ժամանակներս այստեղ հաստատված չոր արեւային եղանակը:

ԱՇԽԱՐՀ

Ճապոնիան եւ ԳՖՀ-ն կարող են դառնալ Անվտանգության խորհրդի անդամներ

ՏՈԿԻՈ, 2 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ը եւ Անգլիան բացահայտորեն արտահայտվեցին Ճապոնիային եւ ԳՖՀ-ին ՄԱԿ-ի...

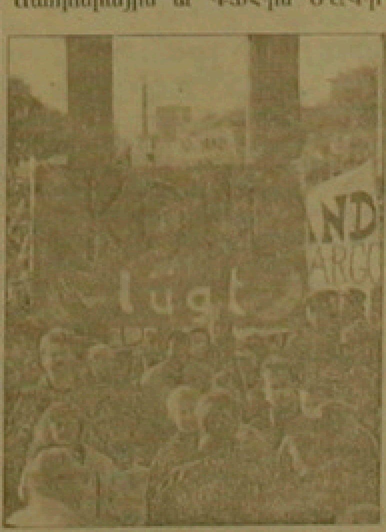

Անվտանգության խորհրդի մշտական անդամների կարգավիճակ տալու օգտին: Ինչպես դիվանագիտական աղբյուրներ վկայակոչելով այսօր հաղորդեց Կիոդո Ցուսին գործակալությունը, ԱՄՆ-ի եւ Բրիտանիայի ներկայացուցիչներն այդ հայտարարությունները արել են Անվտանգության խորհրդի բարեփոխման աշխատանքային խմբի նիստի ընթացքում:

Վաշինգտոնը նախկինում եւս բացեիբաց արտահայտվել էր Ճապոնիայի եւ ԳՖՀ-ի հաւելին Անվտանգության խորհրդի մշտական անդամների կազմի ընդլայնման օգտին: Ներկայումս մշտական անդամներ են միայն հինգ միջուկային տերությունները՝ Անգլիան, Չինաստանը, Ռուսաստանը, ԱՄՆ-ը եւ Ֆրանսիան: Սակայն Լոնդոնը մինչեւ օրս բացական զուսպ էր այդ հարցում եւ նույնիսկ համարել էր, որ ինչպես է գալիս ՄԱԿ-ի հարցենոյ բարեփոխումների դեմ:

Միեւնույն ժամանակ նիստի մասնակիցներն զգուշորեն շրջանցեցին այն հարցը, թե ո՛ւմ է արդյոք Անվտանգության խորհրդի նոր մշտական անդամներին վետոյի իրավունք տալ ուղղումներ ընդունելիս: Ներկայումս նման իրավունք ունեն միայն Մեծ հնգյակի տերությունները: ■

ՏԱՐԱԾՔ

Արաբական երկրները կոչ են անում ընդդեմ Իսրայելի

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 2 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՄԱԿ-ի անվտանգության խորհուրդը շարունակել է Իսրայելի օկուպացված պաղեստինյան տարածքների իրադրության հարցի [illegible] քննարկումները փետրվարի 25-ին Հեբրոնում տեղի [illegible] ունեցած պաղեստինցիների [illegible] Արաբական պետությունների ներկայացուցիչները [illegible] ընդհանուր կոչով. «միջազգային համընդհանուր» հանդես են եկել հետ[illegible] [illegible] տարածքներում միջազգային ներկայություն» հաստատել գրավյալ տարածքներում, զինաթափել իսրայելցի նորաբնակներին, վերացնել իսրայելական բնակավայրերը: Մյուս կողմից, Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպության պատվիրակությունն այսօր Թանիսից մեկնել է ԱՄՆ Իսրայելի հետ բանակցությունները շարունակելու համար:

Բոսնիացիները ու խորվաթները միացան, իսկ սերբե՞րը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 2 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Խորվաթիայի արտաքին գործերի նախարար Մատե Գրանիչը եւ Բոսնիա-Հերցեգովինայի կառավարության նախագահ Խարիս Սիլայջիչը երեքշաբթի օրը Վաշինգտոնում համաձայնագիր են ստորագրել բոսնիական մահմեդա-խորվաթական դաշնության ստեղծման մասին: Միեւնույն ժամանակ Միավորված ազգերի [illegible] կազմակերպությունը մտադիր է մարտի 7-ին բացել Տուզլայի օդանավակայանը, հայտնել է ՄԱԿ-ի [illegible] քարտուղարի պաշտոնական ներկայացուցիչ Ջո Սիլսը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Դաժան բյուջե, դաժան հանդիմանանքներ

Այսօր Հայաստանի խորհրդարանը շարունակեց հանրապետության 1994 թ. բյուջեի եւ սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի քննարկումը, երեկ հաղորդեց Սնարք գործակալությունը: Մտքերի փոխանակությունն անցնում է կառավարության քննադատության մթնոլորտում, որը ընդդիմադիր խորհրդարանականների կարծիքով, չի կարողացել կատարել երկու կարեւոր խնդիրները՝ ապահովել հանրապետությունում սղաճողական շուկայի կայունացումը եւ կանգնեցնել բնակչության կենսամակարդակի կտրուկ անկումը:

Նախորդ օրը նույնպես քննարկումները բյուջեի վերաբերյալ էին: Նոյյան Տապան գործակալությունը իր հերթին տեղեկացնում է, թե «1994 թ. դրամավարկային քաղաքականության ծրագրի մասին» որոշման նախագիծը ներկայացրեց ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահ Բագրատ Ասատրյանը: Այնուհետեւ առաջարկվող նախագծերի վերաբերյալ իրենց գնահատականները տվեցին գլխադասային հանձնաժողովների նախագահները:

Տնտեսական ինքնուրույնության եւ տնտեսության զարգացման հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Ռուբեն Թորոսյանը մանրամասնորեն կանգ առավ կառավարության կողմից ներկայացված 1994 թ. սոցիալ-տնտեսական ծրագրի առանձին հոդվածների վրա, սուր քննադատության ենթարկելով դրանք:

Ըստ Ռ. Թորոսյանի, 1993 թ. կառավարությունը թերացել է իր աշխատանքներում եւ նրա գործունեությունը կարելի է գնահատել անբավարար: Դրական գնահատականի է արժանի, թերեւս, տրանսպորտի ու հաղորդակցության, կապի նախարարությունների աշխատանքը: Ֆինանսավարկային եւ բյուջետային հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Տիգրան Սարգսյանը սուր քննադատության ենթարկեց ներկայացվող բոլոր երեք փաստաթղթերը, համարելով դրանք անընդունելի:

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Պայքար թմրաբիզնեսի դեմ

Ինչպես տեղեկացանք ԼՂՀ ՆԳ նախարարից, 1993-ի ընթացքում հանրապետության իրավապահ մարմինների կողմից ոչնչացվել են կանեփի եւ խաշխաշի 107 հազար 710 քմ ցանքատարածություն: Հանցավոր տարրերից առգրավվել են 8.619 գրամ թմրանյութ, այդ ընթացքում ձերբակալվել են 10 մարդ, 186 քաղաքացիներ ստացել են պաշտոնական նախազգուշացումներ:

Վերջին օրերս մամուլը կարծես բոլորել է ուշադրությունը վալյուտային շուկայում ընթացող երեւույթների նկատմամբ: Ըստ երեւույթին, արդեն բաց փոփոխվող իրավիճակն է [illegible] ծնունդ առել մեկնաբանություններից եւ հիմից շատ աղմուկ կանխատեսումներից:

Այս պայմաններում, որոշ դիտորդների կարծիքով, պետության կողմից վալյուտայի բարձր փոխարժեքի [illegible] սահմանումը (շուկայականին մոտ) խթանում է դրամի արժեզրկումը, այստեղից բխող բոլոր հետեւանքներով: Սակայն մյուս կողմից եւ ճգնում է իր կշռույթ գնումները կատարել հենց փողոցից ու շուկայից, որտեղ նաեւ սակարկելու հնարավորություն է (թող որ գրեթե աննշան) գրավչություն ստեղծում:

Ինչ վերաբերում է գներին, ապա առաջին անհրաժեշտության այն ապրանքների համար, ինչպիսիք են, ասենք, կարագը, շաքարավազը եւ այլն, մայրաքաղաքի տարբեր շրջանների գների միջեւ գոյություն ունեցող 10-20 տոկոսի տարբերությունը վերջին շաբաթվա ընթացքում վեր է ածվել համընդհանուր աճի, որը դրամական արտահայտությամբ չի անցնում միջին հաշվով 20-30

ՇՈՒԿԱ

Լուման կփոխի՞ գները

ՄԱՐԻՍ ԲԵԿՅԱՆ

կլ պետության այդ կերպ մասնակից լինելը վալյուտային շուկայի զարգացումներին, անբավարար ռեսուրսների ու ցածր շրջանառության պայմաններում, փաստորեն նույն [illegible] չէ մեր շուկայում: Զարգացնել շուկայում ձեւավորվող իրադրությանը, պահպանել նույն կուրսը կնշանակեր հարվածի տակ դնել պետությանը (ինչպես մեկ անգամ արդեն եղավ դրամափոխանակությունից անմիջապես հետո), ոչ մի զսպող ազդեցություն չունենալով շուկայի վրա: Իսկ օրինակ կամ համեմատությունից հիշենք նախանցյալ տարվա վերջին [illegible] ձեռք բերված կուրսը շուկայականից շատ ցածր գնով փողի հանելու փորձը (որը, միաժամանակ անց, ի խորհ, դադարեցվեց): Պետք է մտածել, որ ցանկալի եւ խթանի անհամապատասխանությունն [illegible] դարձավ, երբ ակնհայտ դարձավ, որ ինչ ճանապարհով եւ շատ անգամ ցածր գնով հնարավոր չէ ազդել շուկայական գնի վրա:

Իսկ ինչպե՞ս է արձագանքում վալյուտային շուկայի փոփոխություններին ապրանքային շուկան: Նախ գնալով նվազեցնում է ընդհանուր ապրանքաշրջանառության մեջ գրանցվող առեւտրի ծավալը: Դասավորվող կոմերցիոն խանութներին ավելանում են «փողոցային» [illegible] ձեւավորված վաճառակետերը: Գները այստեղ, որպես կանոն, ցածր են, քան խանութներում: Սա՛ յուրացրել է սպառողը

կեսից: Մոտավորապես նույնքանով 10-20 տոկոս աճ է նկատվել շուկայի [illegible] մնացած [illegible] եւ [illegible] ապրանքներում: «Փողոցային» [illegible] գները բարձրացրել են 5-10 կեսով:

Այդուհանդերձ, մոտ մեկ ամիս [illegible] հարաբերական կայունությունը ապրանքների գների հարցում [illegible] երեւույթ է դրամաշրջանառության [illegible]:

Սղաճողության մեջ հայտնված հայկական [illegible] դեռեւս մնում են իրենց «[illegible]» [illegible], ամենեւին չազդելով գների վրա, շուկայում «զարմանալիորեն» դեռեւս չեն հանդիպում առարկաներ ու ծառայություններ, ասենք, 7.5 դրամ կամ 1 դրամ 30 լումա արժողությամբ:

Իսկ առհասարակ նոր դրամական զանգվածի մուտքի հետ գների անկում սպասելը, ինչպես հավաստիացնում են ոմանք, նույնիսկ իր նվազումը շարունակող գնողունակ պահանջարկի պայմաններում էլ խիստ անհավանական է թվում: Կասկածներ, որ այդ «նոր» դրամական զանգվածն էլ «նոր» ոչնչի չունի՝ ապրանքային եւ վալյուտային անհրաժեշտ «ամրացվածություն»:

Ինչ վերաբերում է դրամի կուրսին, Երեւանում ներկայիս կուրսն է արտահայտվում.

1 ԱՄՆ դոլլար	168-180
1000 ռուսական ռուբլին	100-110
1 գերմանական մարկը	83-94
1 ֆրանսիական ֆրանկը	25-28

ՕՏԱՐ ՄԱՄՈՒԼ

«ԱՄՆ-ի քաղաքականությունը ժամանակավրեպ է»

«Վաշինգտոնն այս բուֆերային պետությանը (Հայաստանին) չի դարձնում այն ուշադրությունը, որին նա արժանի է, եւ որը բխում է իր՝ Ամերիկայի իսկ շահերից», գրում է նախկին արտգործնախարար Րաֆֆի Հովհաննիսյանը Los Angeles Times թերթի փետրվարի 25-ի համարում լույս տեսած իր հոդվածում:

«Երբ Ամերիկայի ներկա վարչակարգը ցանկանում է խուսափել իր նախորդների սխալներից, այն պետք է կարողանա դուրս գալ ժամանակի սահմանափակվածությունից եւ փորձի գնահատել իր քաղաքականությունը սեփական ռազմավարական շահերից ելնելով: Իսկ դրա համար անհրաժեշտ է ոչ միայն քաղաքական խիզախություն ցուցաբերել, այլ նաեւ ձերբազատվել ներկայի նախասիրություններից ու կանխակալ կարծիքներից», նշում է նա, շեշտելով [illegible] փոխանակ խաղաղությունն ու անվտանգությունն ամրապնդելու կուրսին հետեւելու եւ շրջանում աշխարհաքաղաքական հավասարակշռությունը պահպանելու, Միացյալ Նահանգները վարում է «իմպուլսիվ, իրավիճակային քաղաքականություն», որը չի կարող իր բացասական հետեւանքները չունենալ:

Անկախ իր տնտեսական դժվարություններից, Հայաստանը ռազմավարական տեսակետից կարեւոր երկիր է ներկայիս հակամարտության մեջ գտնվող,՛ բայց համագործակցելու մեծ հնարավորություններ ունեցող մի տարածաշրջանում, որն իրար է կապում Իրանը, Թուրքիան, Մոսկվան ու Վաշինգտոնը, այսինքն՝ արեւելքն ու արեւմուտքը, ընդգծում է նա, եւ երբ Ամերիկան իրոք մտահոգված է այդտեղ [illegible] պահպանելու անհրաժեշտությամբ, նա պետք է կարողանա հարցին տալ քաղաքական մոտեցում:

Անդրադառնալով Թուրքիայի դերին, նա երկու ուղի է մատնանշում նրա համար: Նախ, պաշտոնական Թուրքիան պետք է կարողանա վճռական միջոցներով (եւ ոչ խոսքերով) պայքարել Օսմանյան կայսրությունը վերականգնելու երկրում անընդհատ ծավալվող տրամադրությունների դեմ, եւ երկրորդ՝ հաշվի առնել իր հարեւանների՝ փորձը, այդ թվում Հայաստանի հետ: Ինչպես ժամանակին Գերմանիան է իր նախորդ վարչակարգերի սխալների ու ոճիրների համար ներողություն խնդրել ու փոխհատուցել, այնպես էլ Թուրքիան պետք է կարողանա իր մեջ քաղաքական ուժ գտնել՝ ճանաչելու 1915 թվականի Հայկական [illegible]ը: [illegible] համար այս «ինքնամաքրումը» [illegible] է, ոչ միայն Հայաստանի հետ իր հարաբերությունների կարգավորման, այլ նաեւ շրջանում իր առաքելության ու դերի մեծացման տեսակետից: Ամերիկան պետք է Թուրքիային ստիպի վերացնելու Հայաստանի դեմ կիրառվող քաղաքական ու տնտեսական շրջափակումները:

Իրանին, մյուս կողմից, շարունակում է հոդվածագիրը, պետք է վերաբերվել շրջանում անվտանգ քաղաքական մթնոլորտ ստեղծելու գործում որպես անմիջական մասնակցի:

«Ամերիկայի ներկա քաղաքականությունը ժամանակավրեպ է, եզրակացնում է Րաֆֆի Հովհաննիսյանը: Բայց ուշ չէ վերանայելու այն եւ նոր ժամանակներին համապատասխան նոր ուղիներ որոնելու: [illegible] աշխարհի [illegible] Հայաստանն այն երկիրն է, որտեղից պետք է սկսել այդ հարցի լուծումը»:

ՀԱԿԻՐՃ

Ընդունելություն նախագահի նստավայրում

Երեկ, մարտի 2-ին, Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ընդունեց Հայաստանում Ռուսաստանի Դաշնության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Վլադիմիր Ստուպիշինին: Քննարկվեցին հայ-ռուսական երկկողմ հարաբերություններին առնչվող հարցեր: Ընդունելությանը ներկա էին ՀՀ արտգործնախարար Վահան Փափազյանը, ՀՀ նախագահի հատուկ հանձնարարությունների դեսպան, ԱԱՊԿ պետի պաշտոնակատար Դավիթ Շահնազարյանը:

Մոսկվայում նշվեց Սումգայիթի ողբերգության զոհերի հիշատակը

Վեց տարի առաջ Սումգայիթում ադրբեջանցի ազգայնականների սարքած ջարդի զոհերի հիշատակը հարգելու համար Մոսկվայի հայկական գերեզմանատուն էին եկել Ռուսաստանի մայրաքաղաքի հազարավոր բնակիչներ, երեկ Մոսկվայից հաղորդեց Արմենպրեսի սեփական թղթակից Զիվան Բալայազյանը: Նրանց մեջ կային ռուս մտավորականության, սփյուռքահայության ներկայացուցիչներ, գաղթականներ: Տեղի ունեցած հանրահավաքում ելույթ ունեցողները նշեցին, որ Սումգայիթի դեպքերին հաջորդած Բաքվի, Կիրովաբադի եւ Ադրբեջանի այլ քաղաքների ջարդերը դարձան Սումգայիթի տրամաբանական շարունակությունը, որն այդպես էլ քաղաքական գնահատական չստացավ: Հայկական եկեղեցում պատարագ տրվեց ի հիշատակ անմեղ զոհերի: Նույն օրը հայկական ակումբում ցուցադրվեց մոսկվացի կինոբեմադրիչ Բորիս Գեւորկովի վավերագրական հրապարակախոսական «Վերակառուցման ականատես դաշտը» ժապավենը, որտեղ ներկայացված է ազգային հարցում ԽՄԿԿ-ի քաղաքականությունը:

Երեւանի 39 հեռախոսակայանը չի գործում

ՀՀ կապի նախարարի օգնական Հովհաննես Հովհաննիսյանը հերքեց [illegible] լուրը, որ մայրաքաղաքի 39 հեռախոսակայանը հրդեհվել է, չմոռանալով, որ այն, ի դեպ, փետրվարի 28-ին ընդհատել է իր աշխատանքը եւ մինչեւ օրս չի գործում: Երեւանի քաղաքային հեռախոսակայանի տվյալներով, շարքից դուրս է եկել այն էլեկտրաէներգիայով ապահովող ենթակայանը:

Գերմանական Կարմիր խաչի միջոցներով

Երկրաշարժից հետո Գերմանական Կարմիր խաչի միջոցներով Ստեփանավանում արդեն 2 համաբուժարան է կառուցվել: Առաջինը տնակային համալիր է, երկրորդը նույնպես փայտե ժամանակավոր շինություն է: Մինչեւ հունիս-հուլիս գերմանացիների միջոցներով շահագործման կհանձնվի երրորդ համաբուժարանը, որը կառուցվում է մշակույթի տան հարեւանությամբ: Համաբուժարանը կգործի մանկապարտեզի նախկին շենքում, որն ավերվել էր երկրաշարժից, իսկ այժմ հիմնովին վերակառուցվում է:

ԵՐԵՎԱՆ

Գումարվելու է էներգետիկային նվիրված խորհրդաժողով

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ. ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. ՀՀ վառելիքի եւ էներգետիկայի նախարարությունից հայտնեցին, որ ապրիլի 29-ից մինչեւ մայիսի 5-ը Երեւանում տեղի է ունենալու Հայաստանի էներգետիկական ազգային ռազմավարության վերաբերյալ Միջազգային 2-րդ խորհրդաժողովը: Այն անց է կացվելու ՀՀ վառելիքի եւ էներգետիկայի նախարարության նախաձեռնությամբ մասնակցությամբ ամերիկյան USAID կազմակերպության: Ենթադրվում է, որ նրա աշխատանքներին կմասնակցեն Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի, Անգլիայի, Գերմանիայի, ինչպես նաեւ ՎԶՄԲ-ի (Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկ) ներկայացուցիչները: Խորհրդաժողովի նպատակն է Հայաստանի էներգետիկայի ոլորտում համագործակցելու համար արտասահմանյան գործարար շրջանակներին հրավիրելն է: Արեւմտյան ընկերությունների եւ բանկային կառույցների ներկայացուցիչներին առաջարկվելու է համագործակցության շուրջ 100 նախագիծ, որոնք վերաբերելու են էներգախնայողության, ջերմամատակարարման, հիդրոէներգետիկայի, ընդերքի, էներգառեսուրսների, [illegible], էներգետիկայի կառավարման եւ [illegible] ոլորտներին:

Գյուղատնտեսությունը չի վարկավորվում

ԵՐԵՎԱՆ, 2 ՄԱՐՏ. ՄՆԱՐՔ: Հայաստանի կառավարությունն այս տարվանից այլեւս չի վարկավորի հանրապետության գյուղատնտեսական արտադրությունը: Այդ մասին հայտնելով, Հայաստանի Ագրարային կուսակցության նախագահ Թելման Դիլանյանը նշեց, որ դա միայն կսրի հանրապետության պարենային շուկայի իրավիճակը: Դիլանյանի կարծիքով, այդ որոշման պատճառը ոչ միայն պետական միջոցների բացակայությունն է, այլեւ նախորդ տարիների տխուր փորձը, երբ հայ գյուղացին պետությանը դժվար էր տալիս հարյուր հազարավոր տոննաներով գյուղմթերքներ:

Միաժամանակ Հայաստանի խորհրդարանի առողջապահության եւ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովի անդամ Հրանուշ Հակոբյանը կանխատեսում է, թե այս տարի գործազուրկների թիվը հասնելու է 200 հազարի: Խորհրդարանում պատգամավորը նշեց, որ գործազրկության աճի կանխման եւ նոր աշխատատեղերի ստեղծման [illegible] անբավարար են: Նա նաեւ առաջարկեց մշակել միջոցառումներ, որոնք կապահովեին պետության վերահսկողությունը Հայաստանից աշխատուժի հարանցման արտահոսքի նկատմամբ:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, տելեքս 243266 CPIRI SU
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
Ծրգ եւ ձեւավորում ՊԱՎԵԼ ՊԱԼԱՍԱՆՅԱՆ
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը
«Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co.,
22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park,
CA 91303, Call (818) 598-0423 Fax:
(818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրեն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Քարաօղլանեան
Production Manager
[illegible] Shoubookian
Արտադրութիւն
Րաֆֆի Շուբուքեան
«ԱԶԳ» օրաթերթը հաղորդվում է ԱՄՆ
«ԱՐՄԻՆԱՆ» ՍՊԸ-ի համակարգչային կապով
Հեռախոս 7 8852 281425
Ֆաքս 7 8852 285082
E-MAIL INTERNET: ROOT
YEREVAN @ REX. IASNET. COM

digitised by A.R.A.R.@

ՇՐՋԱՆ, ԱՊՀ

ՄՈՍԿՎԱ

Ռուսական զորաբաժնի առկայությունը կայուն երաշխիք

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: Այսօր Մոսկվայում Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւի հետ իր բանակցությունների ընթացքում բոսնիացի սերբերի ղեկավար Ռադովան Կարաջիչը շնորհակալություն հայտնեց Սարաեւոյի ճգնաժամի խաղաղ կարգավորմանն ուղղված Ռուսաստանի նախագահի եւ դիվանագիտության վճռական գործողությունների համար: Կողմերը նշեցին, որ Սարաեւոյում ռուսական խաղաղարար զորաբաժնի ներկայությունը ծանրակշիռ կայունացնող ազդակ է, որը նախադրյալներ է ստեղծում Սարաեւոյում իրադրության կարգավորման համար: Միաժամանակ բոսնիացի սերբերի ղեկավարը դրական գնահատեց Արեւմուտքի առաջատար [illegible]տությունների ղեկավարների հանդիպում անցկացնելու Բորիս Ելցինի նախաձեռնությունը, որպեսզի համաձայնագիր ստորագրվի Բոսնիայի ու Հերցեգովինայի ճգնաժամի համապարփակ կարգավորման շուրջը: Կարաջիչը ռուսական կողմին հավաստիացրեց, որ բոսնիացի սերբերը հանդես կբերեն առավելագույն կառուցողական մոտեցում:

Բանակցությունների ընթացքում Կարաջիչը հայտարարեց, որ բոսնիացի սերբերը համաձայն են, որ մոտ ժամանակներս Տուզլա քաղաքի օդանավակայանը բացվի մարդասիրական բեռների առաքման համար:

Բելառուսի արտգործնախարարը Գերմանիայում: Պաշտոնական այցով Գերմանիա է ժամանել Բելառուսի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարար Պ. Կրավչենկոն: [illegible] է համաձայնագիր ստորագրել ԳՖՀ-ի եւ Բելառուսի տնտեսական համագործակցության մասին եւ հուշագիր Չեռնոբիլի վթարի հետեւանքների վերացման գործում փոխգործակցելու վերաբերյալ:

ՎԱԼՅՈՒՏԱ

Կուրսերը ԱՊՀ-ում եւ Մերձբալթիկայում

ԱՄՆ-ի դոլլարի նկատմամբ, գնում/վաճառք

ՄԱՐԻՍ ԲԵԿՅԱՆ

Երկիր, քաղաք, կազմակերպություն	28.02.94	01.03.94
1. Մոսկովյան Ա. Պ. (փակման գինը)	1861	
2. Վլադիվոստոկ		
առավելագույնը	1720/1860	1725/1780
նվազագույնը	1670/1740	1690/1735
3. Մոսկովյան միջբանկային վալյուտային բորսա	1659	
4. Սանկտ Պետերբուրգ		
առավելագույնը	1685/1770	
նվազագույնը	1595/1650	
6. Կանխիկ վալյուտայի մոսկովյան շուկա		
առավելագույնը	1670/1722	1675/1730
նվազագույնը	1545/1670	1535/1670
7. Բելառուս (զայաց)		
առավելագույն	6900/7344	
նվազագույն	6200/6700	
8. Տուլա (մինիմում/մաքսիմում)		1640/1800
9. Տյումեն (մինիմում/մաքսիմում)	1657/1730	1657/1740
10. Լիտվա (լիտ)	3,903	
11. Էստոնիա (կրոն)	0,0729	

Ի՞նչ է ցույց տալիս նախկին Միության տարածքում վալյուտաների շուկաների մասին տեղեկություններ պարունակող այս աղյուսակը. տեղեկություններ, որոնք բարեբախտաբար կարողացել ենք ձեռքբերել մասնագիտական «լրատվական շրջափակումը» եւ հասնել Հայաստան: Նախ, որ զարնան առաջին օրը նախկին գերտերության արեւելյան ծայրակետը՝ Վլադիվոստոկը, դիմավորում է ռուսական ռուբլու կուրսի բույլ բարձրացմամբ ԱՄՆ-ի դոլլարի նկատմամբ: Եվ հակառակը ռուբլին անկում է Տուլայում ու Տյումենում, ընդ որում, Տուլայում է գրանցվել զարնան առաջին օրվա դոլլարի ամենաբարձր կուրսը Ռուսաստանում՝ 1800 ռուբլի (վաճառքինը): Դոլլարի կուրսի բույլ աճման միտում է դրսեւորվում կանխիկ վալյուտայի մոսկովյան շուկայում:

Ինչ վերաբերում է նորանկախ հանրապետությունների այսպես կոչված «փափուկ» վալյուտաներին, բոլորի միջից «կուպոնային» նախանձելի հավակնություն են ցույց տալիս, բերեւս միայն բելառուսական «զայչիկը» (կամ «նապաստակը»), լիտվական լիտը եւ էստոնական կրոնը: Ուկրաինական կարբովանեցը, կրզզական սոմը, եւ այս շարքում էլ հայկական դրամը, գավոք, իրական փոխարժեքի մասին առայժմ միայն երազել կարող են, այնքան արագությամբ է շարունակվում սրանց արժեզրկումը: Թերեւս դա է պատճառը, որ սրանց կուրսերի մասին հասուկ (մասնագիտացված) լրատվական հաղորդումներն ավելի շատ լռում են, քան որեւէ տեղեկություն տալիս:

ՏԱՄԱՌՈՍ

Շոխին. «Ռուսաստանի կառավարությունը վճռական է»

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՄԱՐՏ, ԲԻԶՆԵՍ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Ես կարծում եմ, որ Յոթնյակի ֆինանսների նախարարները եւ կենտրոնական բանկերի ղեկավարները կարողացան համոզվել, որ Ռուսաստանի կառավարությունը գործում է հնարավորին չափ վճռականորեն: Նրանց համար ավելի դյուրըմբռնելի դարձավ նաեւ, որ հարկավոր է Ռուսաստանի բարեփոխումների ծրագիրը համահունչ դարձնել 1994 թ. երկրում ստեղծված տնտեսական կացությանը»: Այս մասին հայտարարեց Ռուսաստանի էկոնոմիկայի նախարար Ալեքսանդր Շոխինը: Ռուսաստանի ներկայացուցչական պատվիրակության կազմում, որի մեջ էին նաեւ ֆինանսների նախարարի պաշտոնակատար Սերգեյ Դուբինինը եւ կենտրոնական բանկի նախագահ Վիկտոր Գերաշչենկոն, Շոխինը մասնակցեց շաբաթ օրը Գերմանիայի Քրոնբերգ քաղաքում կայացած «Յոթնյակի» ֆինանսների նախարարների եւ կենտրոնական բանկերի ղեկավարների հանդիպմանը: Գլխավոր թեմաներից մեկը Ռուսաստանին ֆինանսական օգնության հատկացման հարցն էր:

14-րդ բանակը օտար բանակի կարգավիճակ ունի

ՔԻՇՆԵՎ, 1 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: Մոլդովայի նախագահ Միրչա Սնեգուրը հերքեց մամուլում հայտնված այն հայտարարությունները, թե հանրապետությունում տեղաբաշխված ռուսական զինված ուժերի 14-րդ բանակը կարող է վերափոխվել Ռուսաստանի ռազմակայանի: Ինչպես հաղորդեց նախագահի մամլո ծառայությունը, Սնեգուրը այդ հայտարարությունները համարել է անպատասխանատու, քանի որ «դրանք կարող են հանգեցնել իրադրության սրման»: 14-րդ բանակն ունի Մոլդովայի տարածքում գտնվող օտարերկրյա զինված ուժերի կարգավիճակ եւ այդ կարգավիճակը պետք է պահպանել, նշեց հանրապետության նախագահը:

Սկրունդեի ռադիոլոկատորը զրկվել է էլեկտրաէներգիայից

ՌԻԳԱ, 1 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ-ՍՆԱՐՔ: Փետրվարի 28-ին անհայտ անձինք Մոսկվայի ժամանակով 1-ն անց 24 րոպեին պայթեցրել են այն էլեկտրագծի հենասյուներից մեկը, որն էլեկտրաէներգիա է մատակարարում Սկրունդե քաղաքում ռուսական բանակի ռադիոտեղորոշիչին: Դեպքի վայր մեկնած հանձնախումբը, որի մեջ մտնում են Լատվիայի «Լատվէներգո» պետական ձեռնարկության, քրեական ոս[illegible]տիկանության եւ Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարության աշխատակիցներ, պարզեց, որ դա դիվերսիա է: Այդ մասին այսօր հաղորդեց ռուսական բանակի հյուսիսարեւմտյան զորախմբի մամլո կենտրոնը:

Ռադիոտեղորոշիչի էլեկտրասնուցումը վերականգնելու համար կպահանջվի երկու օր: Այսօր առավոտյան հենասյան վերականգնման աշխատանքներ են սկսվել:

Դիվերսիան վկայում է, որ որոշակի ուժեր փորձում են կանգնեցնել զորքերի դուրսբերման շուրջը վարվող ռուս-լատվիական բանակցությունները, հայտարարեց Լատվիայի խորհրդարանում խորհրդարանում խմբակցության Լատվիական ուղու նախագահ Անդրեյ Պանտելեեւը: Նրա կարծիքով, նման ուժեր կարող են լինել ինչպես Լատվիայում, այնպես էլ Ռուսաստանում: Նա գտնում է, որ հարկավոր է անցկացնել լրացուցիչ հետաքննություն եւ պարզել դեպքի բոլոր հանգամանքները: ■

Ռուս գեներալները կայցելեն ճապոնական կայազոր

ՏՈԿԻՈ, 1 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ ՍՆԱՐՔ: Առաջին անգամ ռուս գեներալները կայցելեն ճապոնական «Ինքնապաշտպանական ուժերի» կայազոր: Դա նախատեսված է պաշտպանության հարցերին նվիրված ճապոնա-ռուսական եռօրյա գիտաժողովի ծրագրով, որը բացվեց Տոկիոյում: Մարտի 3-ին ռուս գեներալները կայցելեն Ներիմայի շրջանի (Տոկիո) կայազորը, որտեղ գտնվում է «Ինքնապաշտպանության ուժերի» առաջին ցամաքային դիվիզիայի շտաբը:

Ասիա-խաղաղօվկիանոսյան շրջանի անվտանգության ապահովման հարցերի շուրջը երկու երկրների զինվորականներն սկսել էին կարծիքներ փոխանակել նախանցյալ տարի: ■

«ԱՐԱՐԱՏ» ավիաընկերություն

«Արարատ» ավիաընկերությունը լինելով «Հայկական Ավիաուղիներ» ավիաընկերության պետական դուստր ձեռնարկություն, կատարում է կանոնավոր չվերթներ Երեւանից («Էրեբունի» օդանավակայան)

ՍՈՉԻ, ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ, ՎԼԱԴԻԿԱՎԿԱԶ, ՄԱԽԱՉԿԱԼԱ, ԲԱԹՈՒՄ, ՆԱԼՉԻԿ, ԳՐՈԶՆԻ, ԹԲԻԼԻՍԻ

երթուղիներով, ինչպես նաեւ հետդարձ

Դուք կարող եք պատվիրել չվերթ «Յակ-40» ինքնաթիռի սրահային տարբերակով ԱՊՀ երկրներ եւ արտասահման, ինչպես նաեւ իրականացնել բեռների տեղափոխում «Ան-32» եւ «Ան-24» ինքնաթիռներով ԱՊՀ ցանկացած քաղաք: Մենք ընդունում ենք անհատներից եւ ձեռնարկություններից մարդատար եւ տուրիստական չվերթների կատարման պատվերներ բոլոր ուղղություններով: «Արարատ» ավիաընկերության «Մի-8» ուղղաթիռները կօգնեն Ձեզ ուղեւորների եւ ուղեբեռների, փոստի տեղափոխման հարցերում, բնակչությանը բուժօգնություն հասցնելու, ավտոմայրուղիների, ջրանցքների, գետերի, գազատարների, բարձր լարման գծերի հետազոտման պարեկավորման աշխատանքներում, երկրաբանական-հետազոտական աշխատանքների սպասարկման, Հայաստանի տարածում էլեկտրոնային թռիչքների կազմակերպման գործում:

Դիմեցեք՝ Երեւան, Արշակունյաց 135,
Հեռ.՝ 486941, 484761,
Ֆաքս 448987

NORINVEST
Investment Financial Company

14 Abovian str.,Yerevan, Repablic of Armenia

NORINVEST ֆինանսա-վարկային ընկերությունը շարունակում է իր գործունեությունը եւ հրավիրում է բոլորին մասնակցել նոր արտոնյալ նախագծերին:

Միայն մեկ ամիս

Ձեզ հնարավորություն է տրվում արտարժույթով ձեռք բերել արտոնյալ պարտատոմսեր, որոնք կբերեն Ձեզ բարձր դիվիդենտներ արտարժույթով.

2 ամսում 18 %
4 ամսում 40%

Շտապեք, նախագիծը կգործի ընդամենը մեկ ամիս

Բացի այդ, մենք շարունակում ենք դրամով եւ արտարժույթով պարտատոմսերի թողարկումը, որոնք, կախված գումարից եւ ժամկետից, կբերեն հետեւյալ դիվիդենտները.

դրամով՝ 19 %-ից մինչեւ 30,6 %
արտարժույթով՝ 5 %-ից մինչեւ 8,5 %

Եւ վերջապես

Միայն մեր հաճախորդների համար

ժող. սպառման ապրանքների եւ սննդամթերքի վաճառք շուկայականից 1,5 անգամ ցածր գներով:

Ինչպես միշտ, սպասում ենք Ձեզ Աբովյան 14, 100 սենյակ հասցեով:

Հեռ. 56.19.31

Հայտարարություն

Կոշիկի «Մասիս» միավորումը կատարում է արտասահմանյան եւ հայրենական մակնիշի նավթամթերքների վերանորոգում: Ընդունվում են նաեւ մեխանիկական մշակման (խառատային, ֆրեզերային, կոորդինատային), ինչպես նաեւ ձուլածո դետալների պատրաստման եւ վերանորոգման պատվերներ:

Հասցեն՝ Երեւան, Տոլստոյի 4 (տրոլեյբուս 1, 2, տրամվայ 1, 3, 9, 12, «Հայրենիք» կինոթատրոնից 1 կանգառ դեպի «Բանվորի արշան»):

Հեռախոսներ՝ 44-05-32, 44-70-71, 44-70-72

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հայաստան

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Բռնատիրության համար այդքան ատելի քաղաքացիական հասարակությունը

ՎԼԱԴԻՄԻՐ ՆԱԶԱՐՅԱՆ

30-ական թվականների սկզբին Գերմանիայում իշխանության գլուխ անցած Հիտլերի կուսակցությունն իր գործունեությունն սկսեց քաղաքացիական հասարակության հաստատությունների ոչնչացումից: Մեկը մյուսի հետևից ոչնչացվեցին մասնավոր գիմնազիաները և մյուս ուսումնական, դաստիարակչական ու մշակութային հաստատությունները, զանգվածային լրատվության միջոցները, քաղաքացիներին սպասարկող ներքաղաքային և միջքաղաքային տրանսպորտի միջոցները, կոմունալ-կենցաղային ձեռնարկությունները ու մարդկանց բնականոն կենսագործունեությունն ապահովող մյուս կառույցները:

Հավանաբար դժվար էր զրկել մարդուն ազատ ու ինքնուրույն ապրելու բոլոր հնարավորություններից և նրան ստեղծված կախվածության մեջ դնել պետությունից: Ցանկանու՞մ ես կրթություն ստանալ՝ դիմիր պետությանը, բուժվե՞լ ես ուզում՝ նույն կարգով, մեկնե՞լ կամ հանգստանա՞լ ես ուզում արտասահման՝ հարցրու պետությանը: Պետությունը երբ ցանկանա, լույս ու ջերմություն կլինի, տրանսպորտ կերթևեկի, կաշխատեն, կբուժվեն: Երբ ցանկանա:

Նման պետականացման շնորհիվ մի քանի տարին բավարար եղավ, որպեսզի մարդիկ սկսեին մտածել «պետականորեն», դադարեին համոզմունքներ ունենալուց, կորցնեին ինքնուրույն դատելու կարողությունը, վերանար ազատության էլիտայի անհրաժեշտությունը և միլիոնավոր մարդիկ վերածվեին ֆյուրերին նվիրյալների ամբոխի:

Սակայն Հիտլերը և նրա զինակիցները նոր բան չէին անում: Նրանք գերմանական հետևողականությամբ սոսկ կրկնում էին Ռուսաստանում կատարվածը, 1917 թ. իշխանությունը զավթած բոլշևիկներն արդեն իսկ պետականացրել էին այդ ամենը. զոմառած հողը, ջրերը, անտառները, ֆաբրիկաները և գործարանները, մի խոսքով՝ ամեն ինչ, բացառությամբ, թերևս օդի, որի հետ էլ վարվում էին ազատ ձևով:

Մինչդեռ խելացի ժողովրդավարությունը հնարավոր է միայն զարգացած և կայացած քաղաքացիական հասարակության պայմաններում, որ մարդը հնարավորություն ունի իր բնական իրավունքների և ազատությունների զգալի մասն իրականացնել և կարիքները հոգալ պետության անմիջական ներգործությունից ազատ հասարակական հաստատությունների օգնությամբ կրթություն ստանալ, բուժվել, աշխատել, զբաղվել մասնավոր ձեռնարկատիրությամբ, ձեռք բերել սեփականություններ, ստեղծագործել, անարգել տարածել իր համոզմունքները, մի խոսքով՝ ապրել քաղաքացիական հասարակության անդամի՝ քաղաքացու լիարժեք կյանքով:

Զարգացած քաղաքացիական հասարակությունը, բազմաթիվ պայմաններ ապահովելով մարդու կյանքի և ստեղծարար գործունեության համար, պետության՝ տնտեսական հզորության ամրապնդման և մարդկանց ազատ, բարեկեցիկ ու արժանապատիվ կյանքի ապահովման գործոն է: Առանց զարգացած քաղաքացիական հասարակության և սոսկ պետական միջոցներով անհնար է ապահովել երկրի տնտեսական, սոցիալական, քաղաքական և մշակութային կյանքի իրական առաջընթացը:

Գիտակցելով այս ամենը, Քաղաքացիական համաձայնության սահմանադրության խորհուրդը կայացյալ քաղաքացիական հասարակության կառուցումը համարում է հայոց ազգային պետականության կայացման խնդրի արդյունավետ լուծման անհրաժեշտ նախապայմանը: Խորհուրդը ելնում է այն հանգամանքի հստակ գիտակցումից, որ առանց քաղաքացիական հասարակության անհնար է ապահովել մարդկանց իրավունքների և ազատությունների արդյունավետ իրականացումը: Դրա բացակայության դեպքում միշտ էլ առկա է մարդու անձնական և հասարակական կյանքի պետականացման և բռնատիրության հաստատման իրական վտանգը: Միասնական նախագիծը ելնում է ոչ թե հասարակության և պետության հակադրության, այլ նրանց սերտ համագործակցության անհրաժեշտությունից, որի պայմաններում պետությունը նպաստում է քաղաքացիական հասարակության հաստատությունների կազմավորմանը ու զարգացմանը և ինքն էլ ստանում է վերջիններիս աջակցությունը ու օգնությունը:

Ամեն մի հասարակության առանցքը սեփականության խնդիրն է:

Միասնական նախագիծը, ամրագրելով քաղաքացիների մասնավոր սեփականության իրավունքը (հոդ. 39), միաժամանակ սահմանում է, որ «Հայաստանի Հանրապետությունում երաշխավորվում է սեփականության բազմաձևությունը: Թույլատրվում է սեփականության մի ձևի փոխարինումը մյուսով, ինչպես նաև սեփականության խառը ձևերի գոյությունը: Պետությունը նպաստավոր պայմաններ է ստեղծում սեփականության բոլոր ձևերի զարգացման համար» (հոդ. 58):

Նախագիծը «երաշխավորում է քաղաքացիների ձեռնարկատիրական և օրենքով չարգելված այլ տնտեսական գործունեության ազատության իրավունքը» (հոդ. 40), սակայն, հաշվի առնելով հանրապետության սոցիալ-տնտեսական կյանքի իրական վիճակը, սահմանում է, որ

«1. Հայաստանի Հանրապետությունում երաշխավորվում է սոցիալական կողմնորոշում ունեցող շուկայական տնտեսության կազմավորումը և զարգացումը:

2. Մասնավոր ձեռնարկատիրական և օրենքով չարգելված այլ տնտեսական գործունեության ձևերը և պայմանները, ձեռնարկատերերի միությունների ստեղծման և գործունեության կարգը, ինչպես նաև նրանցից գանձվող հարկերը սահմանվում են օրենքով:

3. Պետությունը երաշխավորում է պայմանագրերի կնքման ազատությունը: Հարկադիր-գործարքներ արգելվում են» (հոդ. 60):

Նախագծում ասված է նաև, որ

«4. Ձեռներեցության հետ անհամատեղելի են շուկայական ազատ մրցակցությունը խոչընդոտող և արտոնյալ վիճակ ապահովող մենաշնորհը, գների անհիմն ու միտումնավոր բարձրացումը, ինչպես նաև սպառողների հաշվին գերշահույթ կորզելուն ուղղված ամեն մի այլ գործողություն» (նույն տեղը):

Նախագիծն իրավական երաշխիքներ է սահմանում քաղաքացիական հասարակության կարևորագույն հաստատությունների՝ առողջապահության և կրթական համակարգերի կազմավորման ու զարգացման համար, ամրագրում է պետության պարտականությունները այդ ոլորտներում: Հոդ. 62-ում ասված է.

«Պետությունը ֆինանսավորում է բնակչության առողջության պահպանման պետական ծրագրերը, միջոցներ է ձեռնարկում առողջապահության մասնավոր համակարգի զարգացման համար, խրախուսում է ֆիզկուլտուրայի և սպորտի զարգացումը»:

Համաձայն նախագծի.

«Կրթության և դաստիարակության նպատակն է առաքինի, լուսավորյալ ու մարդու արժանապատվությունը, նրա բնական ու անօտարելի իրավունքները և ազատությունները հարգող, ֆիզիկապես և մտավորապես համակողմանի զարգացած անհատի ձևավորումն է» (հոդ. 63), իսկ «Մասնավոր կրթական և դաստիարակչական հաստատությունների ստեղծումը երաշխավորվում և վերահսկվում է պետության կողմից» (նույն տեղը):

Միասնական նախագիծը հատուկ երաշխիքներ է սահմանում նաև հասարակության գիտա-տեխնիկական ներուժի ու մշակութային կյանքի զարգացման համար: Հոդ. 64-ում ասված է, որ

«1. Պետությունը և հասարակությունը պահպանում են նախորդ ու ներկա սերունդների գիտական, տեխնիկական և գեղարվեստական ստեղծագործության արդյունքները, նպաստում են դրանց տարածմանը և դրանցից օգտվելու բարենպաստ պայմաններ են ստեղծում քաղաքացիների համար:

2. Պետությունը հովանավորում է գիտությունը, գրականությունը և մշակույթը»:

Քաղաքացիական հասարակության կողմից պետական մարմինների և պաշտոնատար անձանց գործունեության նկատմամբ վերահսկողության հզոր միջոց է, այսպես կոչված, «չորրորդ իշխանությունը»՝ զանգվածային լրատվության միջոցները: Միասնական նախագիծը համապատասխանաբար ամրագրում է հասարակության այդ կարևորագույն հաստատությունների ազատ գործունեության երաշխիքները: Հոդ. 65-ում ասված է.

«1. Մամուլի, հեռուստատեսության և զանգվածային լրատվության մյուս միջոցներն ազատ են գրաքննությունից:

2. Օրենքը սահմանում է զանգվածային լրատվության պետական միջոցների խորհրդարանական վերահսկողություն և երաշխավորում է տարբեր քաղաքական ու սոցիալական խմբերի կողմից այդ միջոցների ազատ օգտագործումը:

3. Զանգվածային լրատվության միջոցների վրա կարող է արգելք դրվել միայն դատարանի որոշմամբ»:

Քաղաքացիական հասարակության հիմնական և բնական հաստատությունը ընտանիքն է, որի բարեկեցիկ ու արժանապատիվ կյանքով է պայմանավորված հասարակության ու պետության կենսագործունեության մակարդակը: Այս խնդրի կարևորության գիտակցումով միասնական նախագիծը սահմանում է, որ

«1. Ընտանիքը հասարակության հիմնական ու բնական բջիջն է, ինչպես նաև մայրությունը և մանկությունը գտնվում են պետության հովանավորության և պաշտպանության ներքո:

2. Պետությունը ընտանիքին օգնություն է տրամադրում բնակարանով, հատկապես նրա կազմավորման շրջանում, երբ ընտանիքում կան անչափահաս երեխաներ, ինչպես նաև հաշմանդամներ կամ ծերունիներ:

3. Որբ և խնամակալությունից զուրկ երեխաները գտնվում են պետության և հասարակության հովանավորության ու պաշտպանության ներքո» (հոդ. 61):

Միասնական նախագծում խոսքը վերաբերում է ոչ թե մի ինչ-որ վերացական քաղաքացիական հասարակության, այլ հենց հայ ժողովրդի հասարակական կենսակերպի մասին, որի զարթոնքի հոգևոր գրավականը եղել և մնում է Հայ առաքելական եկեղեցին: Նախագծում շեշտադրված է և սա կարևոր հանգամանք է: Հոդ. 66-ը սահմանում է, որ

«Հայ առաքելական եկեղեցին հայ ժողովրդի համախմբման, ազգային ինքնաճանաչության պահպանման և հոգևոր հարստացման գրավականն է»:

Ահա թե ինչպիսին է Քաղաքացիական համաձայնության խորհրդի համար ցանկալի և բռնատիրության համար այդքան ատելի քաղաքացիական հասարակության սահմանադրական դիմանկարը:

ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱ

Վառելիքի ակնհայտ խնայողություն

Մեր հանրապետությունը հայտնվել է ծանր էներգետիկ ճգնաժամի պայմաններում: Այս հարցում մեծ նշանակություն ունի էներգախնայողության ծկուն և հստակ քաղաքականության իրականացումը, հատկապես նոր տեղակայանքների օգտագործման միջոցով: Վերջին տարիների ընթացքում իմ կողմից կատարված ուսումնասիրության արդյունքները վկայում են, որ հնարավոր է խնայել հսկայական քանակությամբ վառելիք և լուծել մի շարք էներգետիկ հիմնահարցեր, եթե Հրազդանի ՊՇԷԿ-ում օգտագործենք գազատուրբինային տեղակայանքներ: Ընդ որում, պետք է ասել, որ գազային տուրբինների ստեղծման գաղափարը առաջացել է վաղուց, բայց համապատասխան որակի մետաղի բացակայությունը և արտադրության գործ մակարդակը հնարավորություն չէին տալիս դրանք պատրաստելու: Չնայած 19-րդ դարի վերջերին գազային տուրբինների ստեղծմանը և փորձարկմանը, նրանք երկար ժամանակ կիրառություն չունեցան: Միայն վերջին տասնամյակների ընթացքում, արտադրության զարգացման շնորհիվ ստեղծվեցին գազային տուրբիններ համեմատաբար բարձր արդյունավետությամբ և հուսալիությամբ: Այսօր աշխարհում շահագործվում են ավելի քան 13 հազար էներգետիկական գազատուրբինային տեղակայանքներ մոտ 200 միլիոն կիլովատ ընդհանուր հզորությամբ: Օրինակ, ԱՄՆ-ում նախատեսվում է մինչև 2000 թվականը շարք մտցնել ավելի քան 20 միլիոն կիլովատ գումարային հզորությամբ գազատուրբինային տեղակայանքներ, որը կազմում է շարք մտնող հզորությունների մոտ 17 տոկոսը: Ինչպես տեսնում ենք, թվերը համոզիչ են:

Գազատուրբինային տեղակայանքների առանձին աշխատանքի դեպքում, նրանց օգտակար գործողության գործակիցը համեմատած շոգետուրբինների հետ փոքր է: Այդ իսկ պատճառով էլ անհրաժեշտ է, որ տեսքի նրանք աշխատեն որպես էներգետիկական տեղակայանքի հետ համատեղ: Այս դեպքում, համատեղ աշխատող տեղակայանքներում վառելիքի օգտագործման արդյունավետությունը մեծանում է: Օրինակ, եթե Հրազդանի ՊՇԷԿ-ում տեղադրենք 25 մեգավատ հզորություն ունեցող գազատուրբինային տեղակայանք, ապա տարեկան առնվազն երեք հազար ժամ համատեղ ցիկլով աշխատելու դեպքում, կարելի է խնայել մոտ 20 հազար տոննա պայմանական վառելիք: Եթե վառելիքի յուրաքանչյուր տոննայի արժեքը ընդունենք 80 դոլլար, ապա այս դեպքում (միայն վառելիքի տնտեսման) կունենանք 1,6 միլիոն դոլլարի խնայողություն:

Հարկ է նշել նաև, որ գազատուրբինային տեղակայանքների շահագործումը հեշտ է, ունեն պարզ կառուցվածք, համահավաք են, ջրի պահանջ չունեն:

Համակցված եղանակով աշխատելու դեպքում ցիկլի օգտակար գործողության գործակիցը՝ օ.գ.գ.ն, կկազմի մոտ 0,5 կամ որ նույնն է՝ 50 տոկոս: Համեմատության համար անհրաժեշտ է նշել, որ ՋԷԿ-երի օ.գ.գ.ն կազմում է 0,3-0,33: Ինչպես երևում է բերված թվերից, վառելիքի խնայողությունն ակնհայտ է:

ՍՏԵՓԱՆ ՊԱՊԻԿՅԱՆ,
էներգետիկայի հայկական գիտահետազոտական ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Անվճար ծառայություններ միայնակ ծերերի, թոշակառուների և հաշմանդամների համար

ՀՀ լուսավորության նախարարությունը միայնակ թոշակառուներին, ծերերին և հաշմանդամներին օգնելու համար մանկատեխնիկական հիմնարկների սաների ուժերով կազմակերպում է որոշ անվճար ծառայություններ, հայտնեց լուսավորության փոխնախարար Ալբերտ Կիրակոսյանը: Այդ ծառայություններն են.

1. Կենցաղային սարքերի պարզագույն խափանումների վերացում (փոխարինող մասերն ապահովում է պատվիրատուն):
2. Տնային բույսերի և կենդանիների խնամքի մասնագիտական օգնություն:
3. Դեղորայքի և լրագրերի գնում:
4. Կոմունալ վարձերի մուծում:
5. Լրագրերի և գրքերի ընթերցում:

Թոշակառուները, ծերերը և հաշմանդամները կարող են ամեն օր, բացի կիրակի օրից, ժամը 11-16-ը զանգահարել հետևյալ հեռախոսահամարներով

Մյասնիկյանի շրջան - 56-58-30, 58-71-02

Երեբունու շրջան - 45-54-80, 56-45-54,

Շենգավիթի շրջան - 42-32-00, 48-36-01,

Մաշտոցի շրջան - 34-25-23

Արաբկիրի շրջան - 27-75-08, 28-54-40

Սպանդարյանի շրջան - 56-58-30, 58-79-80

Խորհրդային շրջան - 63-31-00, 28-54-40

Շահումյանի շրջան - 77-82-49

Տնային բույսերի և կենդանիների խնամքի հարցերով կարելի է դիմել 56-28-17 հեռախոսահամարով: Ն.Տ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության դեսպանատունը աշխատելու է հրավիրում [illegible] շահագործող մասնագետ հինգ տարվա աշխատանքային փորձով:
Դիմումները ընդունվում են տպագրության օրից մեկ շաբաթվա ընթացքում:

Հասցեն՝ Պիոներական 72,
«Հրազդան» հյուրանոց 10-րդ հարկ:
Հեռ. 53-73-04

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ միջազգային

Ճգնաժամը Բալկաններում զարգացավ սրընթաց ու անկանխատեսելի: Չլուծված բազմաթիվ խնդիրներ իրենց արտացոլումը գտան ազգամիջյան հակամարտություններում: Այնուհետեւ պատերազմի վերածված ազգամիջյան ընդհարումները բնորոշող հիմնական գործոնը դարձավ ազգի ինքնորոշման իրավունքի հարցը, ո՞վ ունի ինքնորոշման իրավունք՝ պետությունը, թե ժողովուրդը: Պատերազմը Խորվաթիայում Հարավսլավիայից առանձին ապրելու իրավունքը պաշտպանող խորվաթների եւ նրանց հետ նույն պետության մեջ ապրել չցանկացող Խորվաթիայի սերբերի միջեւ էր, որոնք իրենց էին

նել կարգավիճակային հավասարը: Սակայն երբ սկսվեցին զանգվածային սպանությունները, ոչ մի տարբերություն չեղավ հավասր փոխադարձ զոհերի ու նրանց միջեւ, ովքեր հրաժարվել էին դրանից: Խորվաթական ֆաշիստների ու խորվաթական բազավորական եկեղեցու զաղթի համաձայնության արդյունքը եղավ մոտ 300 ուղղափառ եկեղեցիների ավերումը, 240 հազար սերբերի բռնի կաթոլիկացումը եւ 250 հազար լիովին անմեղ սերբերի ոչնչացումը:

90-ական թվականներին դարձյալ առաջ եկավ սերբ խաղաղ բնակչության ցեղասպանության եւ նրանց հանդեպ գազանությունների վախը, ինչպես երկրորդ համաշ-

դաշնակցային իշխանությունների ներկայացուցիչները հրավիրված չէին Հարավսլավիայի գծով խաղաղարար խորհրդակցությանը: Համաշխարհային հասարակայնությունն ու պետական գործիչները երկար ժամանակ չէին ճանաչում Հարավսլավիայի ոչ լիարժեք նախագահությունը: Այդուհանդերձ, Բոսնիայի ու Հերցեգովինայի ոչ լիարժեք նախագահությունը չանտեսվեց: Հարավսլավական դաշնության անկման հետ կապված հարցերում դատավորի դերում հանդես եկող Եվրոպական համագործակցությունը պատժամիջոցներ կիրառեց միայն Սերբիայի ու Չեռնոգորիայի հանդեպ, որպես դաշնակցային

ԲԱԼԿԱՆՆԵՐ

Հակամարտությունը Հարավսլավիայում եւ համաշխարհային հասարակական կարծիքը

վերապահում սեփական ճակատագիրը որոշելու իրավունքը (Կրաինայի մասին է, որը մինչեւ 1941 թ. չէր մտնում Խորվաթիայի կազմի մեջ):

Կրաինայի սերբերը մշակութային ինքնավարության հարցն առաջին անգամ առաջ քաշեցին Խորվաթիայում կոմունիստական վարչակարգի տապալումից եւ ԽԺՀ-ի (Խորվաթական ժողովրդական համագործակցության կուսակցության) իշխանության գլուխ գալուց հետո՝ Ֆ. Թուջմանի գլխավորությամբ: Նոր Խորվաթիայում 1990-ի դեկտեմբերին հռչակված սահմանադրության հետեւանքները, որով սերբական բնակչությունը Խորվաթիայում ճանաչվեց ազգային փոքրամասնություն, եղան ազգայնական հռետորությունը, հակասերբ տրամադրությունները եւ դրանց ի պատասխան ինքնավարության սերբական շարժումը: Սակայն սերբերի ու խորվաթների միջեւ ծագած լարվածությունն ուներ ոչ միայն արդիական պատճառներ, այլեւ պատմական: Սոցիալիստական Հարավսլավիայում ծեր ազգայնական ստահակներ անտեսված էին եղբայրության ու միասնականության հետեւանքով: 1941 թ. ապրիլին, պատերազմի բռնկման, Գերմանիան, Իտալիան, Հունգարիան ու Բուլղարիան, պարտության մատնելով Հարավսլավիային, բաժանեցին [illegible]: Պատերազմը դեռ չէր ավարտվել, երբ Զագրեբում հռչակվեց Խորվաթիայի Անկախ Հանրապետությունը (ԽԱՀ): Այս, Հիտլերի կողմից իրենց ստեղծված պետությունը զբաղեցնում էր Հարավսլավիայի բազմության 2/5-ը: Դրա վեց միլիոն բնակչությունից միայն երեք միլիոնն էին խորվաթներ: Մնացածը սերբեր էին (երկու միլիոնից քիչ ավելի), ինչպես նաեւ մահմեդականներ, հրեաներ եւ այլն: Իսկ բազմության մյուս մասը զավթել էին Գերմանիան, Իտալիան, Հունգարիան ու Բուլղարիան: Խորվաթական ֆաշիստների ու մահմեդականների ստեղծած ԽԱՀ-ում, երբեւէ կարծես մաքուր խորվաթական կաթոլիկական պետության ստեղծման նպատակով, սկսվեց իրականացվել սերբ ժողովրդի ցեղասպանություն: Ամբողջական գյուղերի ու անգամ տարածաշրջանների բնակիչներ ծուղրված ձեւով ոչնչացվում կամ հարկադրված փախչում էին Սերբիա: Սերբերը ոչնչացվում էին միայն այն բանի համար, որ սերբեր էին ու դավանում էին ուղղափառություն: Սերբերի զանգվածային ջարդերի ու հալածանքների հիմնական գործոններից մեկը կրոնականն էր, իսկ սադրիչներ հանդես եկող կաթոլիկ հոգեւորականները սերբերին հարկադրում էին բռնու-

խարհային պատերազմի ժամանակ էր: Այս երկյուղները անհիմն չէին: Խորվաթիայի կառավարող կուսակցությունը վերածնել էր խորվաթական ֆաշիզմի շատ ավանդույթներ, սկսել էին ազգայնական տրամադ-

կառուցվածքը պաշտպանող հանրապետությունների: Բալկաններում իրենց շահերն ունեցող արեւմտյան որոշ երկրներ ռազմական ու ֆինանսական օժանդակություն ցույց տվեցին Խորվաթիային: Իսկ երբ Հուն-

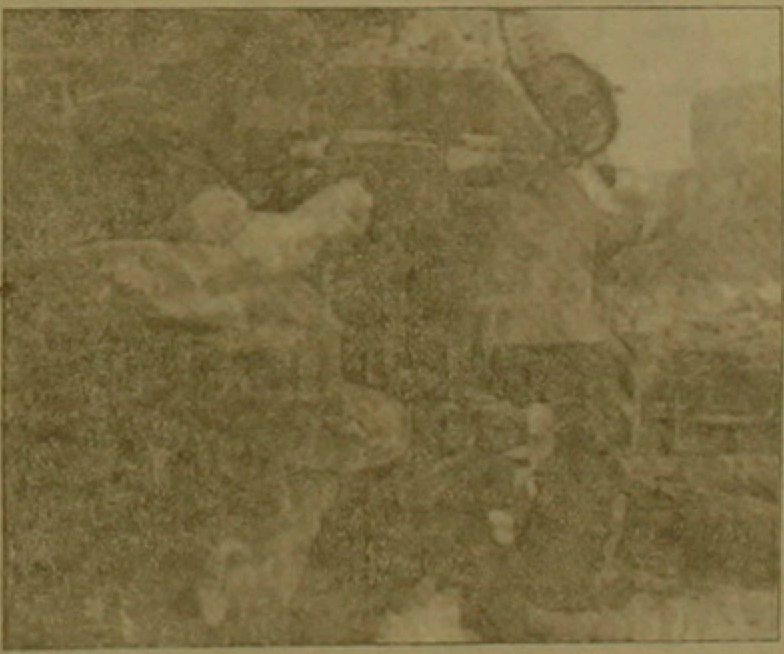

րությունների բորբոքումներ, հակասերբական գործողություններ, որոնք այնուհետեւ վեր էին ածվում նոր դաժան հալածանքների, որոնցից առավել տուժում էր սերբ խաղաղ բնակչությունը: Եթե ազգային մշակութային ինքնավարության հարցում սերբական իշխանության նախաձեռնությունների [illegible] պատասխանը եղավ Կրաինայի Ինքնավար Մարզի հռչակումը 1990 թ. դեկտեմբերին: Որից հետո հակամարտ երկու կողմերն էլ ներքաշվեցին պատերազմի մեջ: Եվ դրանով, հակամարտության բորբոքման հարցում քիչ դեր չխաղաց կրոնը: Լարվածություն առաջացավ ուղղափառ ու կաթոլիկ եկեղեցիների միջեւ, որոնցից վերջինին բավական եռանդուն կերպով պաշտպանեց Վատիկանը: Հարավսլավական այլախոհ գրող Դ. Մասլենիկչը գրում է. «Կոմունիզմի կործանման հետ Արեւելյան Եվրոպայում ստեղծվեց գաղափարական վակուում, եւ կղերականությունը չհապաղեց զբաղեցնել այն: Դրա համար էլ նախկին Հարավսլավիայում տարբերակում են կաթոլիկ խորվաթներին ու ուղղափառ սերբերին: «Հարավսլավացի» հասկացությունը մոռացված է: Քաղաքացիությունը նահանջել է ազգության առջեւ»: Հակամարտության հանդեպ վերաբերմունքը միջազգային կազմակերպությունների ու եվրոպական առաջատար երկրների, ինչպես նաեւ Արեւմուտքի զանգվածային լրատվության միջոցների կողմից միանշանակ չէր: Այսպես,

գարիայից Խորվաթիային տրամադրվող «կալաշնիկովների» խարդավանքը չհաջողվեց ծածկել, հունգարական կողմը դա համարեց «վարչական սխալ»: Եվրոպական շատ երկրների զանգվածային լրատվության միջոցները հակամարտության մեղավորներ էին համարում Սերբիային ու հարավսլավական ազգային բանակը: Երկար ժամանակ լռության էին մատնվում սերբ խաղաղ բնակչության սպանությունները Խորվաթիայում: Իսկ [illegible] բանակի ագրեսիայի մասին լուրեր: Բոսնիայում ու Հերցեգովինայում ռազմական ընդհարումների հենց սկզբից զանգվածային լրատվության միջոցներից շատերը տարածեցին Սերբիայի հրեշության ու Հարավսլավիայի ազգային բանակի ագրեսիայի մասին լուրեր: Այս տեսակետը գերակշռող դարձավ Բոսնիայի ու Հերցեգովինայի հակամարտության հարցի քննարկման ժամանակ: Սերբ ու չեռնոգորացի ժողովուրդները, ըստ համաշխարհային հասարակայնության կարծիքի, ներկայացված են որպես ագրեսորներ: Ինչ-որ մեկին դա պետք է նրանց դեմ կիրառվող պատժամիջոցներն արդարացնելու համար: Ինչպես նաեւ այն, որ Արեւմուտքի քաղաքական որոշակի ուժերի պետք էր մասնատել Հերցեգովինան:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
Նոյյան Տապան

ՏԱՄԱՌՈՏ

Սկսեց գործել «Ֆրանս տելեկոմի» լրատվական ռադիոծառայությունը

ՓԱՐԻԶ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԲԻԶՆԵՍ ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ֆրանսիական «Ֆրանս տելեկոմ» ընկերությունը հայտարարեց, որ սկսվել է իր «Մոբիդակ» ծառայության առեւտրային գործունեությունը, որը ռադիոհեռախոսի նման թույլ է տալիս տվյալներ հաղորդել շարժունակ կայանների (օրինակ, դյուրակիր միկրոհամակարգիչների) եւ մշտական տեղեկատվական համակարգերի միջեւ ռադիոկապի միջոցով: «Մոբիդակ» համակարգը 8 ամիս փորձարկվել է Փարիզում եւ դրա շրջակայքում: Համակարգը կառավարում է «Ֆրանս տելեկոմ մոբիլ դատա» ֆիրման, որը «Տրանսպակ», «Ֆրանս տելեկոմ ռադիո մեսաժրի» ընկերությունների եւ ամերիկյան օպերատոր «Բել Սաութի» մասնաճյուղն է: «Մոբիդակ» համակարգն առաջարկում է ամսական բաժանորդավարձ, որը կազմում է 180-250 ֆրանկ, կախված կայանի գործողության մակերեսից ու շարժունակությունից, ինչպես նաեւ հաղորդված լրատվության ծավալից, բայց ոչ կապի տեւողությունից: 1994 թ. ամռանից համակարգը լիովին մատչելի կդառնա Փարիզի շրջանին, իսկ տարեվերջին կտարածվի հյուսիսային եւ հարավային որոշ մարզերում: 1994 թ. հավանաբար որոշումներ ընդունվեն համակարգի հետագա տարածման մասին: «Ֆրանս տելեկոմը» մտադիր է «Մոբիդակ» համակարգում ներդնել մի քանի հարյուր միլիոն ֆրանկ: Սակայն մասնագետները չեն ակնկալում համակարգի արագ տարածում:

Ցմահ բանտարկություն Լա Մանշի թունելի հավանական նենգադրողներին

Մեծ Բրիտանիայի խորհրդարանը սկսել է քննարկել մի նոր օրենքի նախագիծ, որը նախատեսում է ցմահ բանտարկություն այն անձանց, ովքեր ահաբեկչական կամ նենգադրող գործունեություն կծավալեն Լա Մանշի թունելում: Օրենքը, որը ներկայացվել է Համայնքների պալատի քննարկմանը հասարակական տրանսպորտի նախարար Ռոջեր Ֆրիմանի կողմից, վերաբերում է թունելում անվտանգության ապահովմանը եւ անխտիր ծեւով ցմահ բանտարկություն է սահմանում գնացքների պայթյունների, թունելի ղեկավարման համակարգը գրավելու կամ շարքից հանելու եւ ընդհանրապես անվտանգությանը սպառնացող որեւէ այլ արարքի հեղինակների համար: Նախատեսվում է թունելով անցնող ուղեւորների ու բեռների խուզարկություն:

Ամերիկյան օգնության առյուծի բաժինը հասնում է խորհրդատուներին

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԻՏԱՌ ՏԱՍՍ: Միացյալ Նահանգները խոստացել են բազմամիլիարդ օգնություն ցույց տալ նախկին Խորհրդային Միությանը: Այս նորությունը հարուցել է գլխավորապես ամերիկյան խորհրդատվական ընկերությունների մի ամբողջ խմբի ուրախությունը, որոնք էլ ստանում են «բաղարջի» մեծ մասին: Այս կարծիքն է հայտնել ամերիկյան գործարար շրջանների օրգան «Ուոլ ստրիթ ջոռնել» թերթը: Թեեւ ամերիկյան օգնության ծավալն արտահայտվում է թվում, իրականում այդ դրամի լոկ աննշան մասն է կոչված մեղմելու շարքային ռուսաստանցիների տնտեսական զրկանքները, ընդգծում է թերթը: Հատկացված միջոցների հաշվին հարստանում են ամերիկյան տասնյակ խորհրդատվական ընկերություններ, որոնք իրենց գրպանն են դնում այն միջոցների 50-ից մինչեւ 90 տոկոսը, որոնք նախատեսված են օգնություն ցույց տալու յուրաքանչյուր կոնկրետ ծրագրով: Այսպես, Ռուսաստանում աշխատող ամերիկացի խորհրդատուների համար պաշտոնապես սահմանված են, վկայում է «Ուոլ ստրիթ ջոռնելը», «օրական 380 դոլլարը չգերազանցող» դրույքներ, իսկ հաշվի առնելով կենսաթոշակային արտոնություններն ու վրադիր ծախսերը, այս գումարն օրական հասնում է մինչեւ 800 դոլլարի:

ԹՈՒՐՔԻԱ

Սեփականաշնորհման երկրորդ փուլը

ՆԻԿՈՍԻԱ, 1 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքիայում սկսվեց պետական ձեռնարկությունների ու կազմակերպությունների սեփականաշնորհման երկրորդ փուլը: Ինչպես այսօր հաղորդեց Անկարայի ռադիոն, Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը երկուշաբթի օրը հրամանագիր է ստորագրել երկրի հնագույն ու խոշորագույն կազմակերպություններից մեկը՝ Թուրքիայի էլեկտրականության ընկերությունը, մասնավոր հատվածին հանձնելու մասին:

Այսպիսով Թանսու Չիլլերի կառավարությունը կարող է կենսագործել մոտ 30 տոկոս կազմող պետական ձեռնարկությունների զանգվածային սեփականաշնորհման վերաբերյալ հետվարին ընդունված որոշումը: Սեփականաշնորհումը կարճ ժամկետում և առաջիկա 1,5-2 տարում պետական գանձարանին կբերի մինչեւ 8-10 մլրդ դոլլար եկամուտ: Չիլլերի կարծիքով, հայտարարված սեփականաշնորհման ծրագիր կնպաստի ֆինանսատնտեսական տեւական ճգնաժամից Թուրքիայի դուրս գալուն, պետական պարտքերի մարմանը եւ տնտեսական զարգացման տեմպերի արագացմանը:

Թուրքական խնամակալ

Ինչպես հաղորդեց թուրքական հեռուստատեսությունը, անցյալ շաբաթ օրը Սոչիում հարձակման են ենթարկվել Ռուսաստան սննդամթերք տեղափոխող 30 բեռնատար մեքենաներ: Այն բանից հետո, երբ մեքենաների վարորդները հրաժարվել են տեղի «բռնաշորթողներին» հարկ վճարել, վերջիններս «մոլոտովյան կոկտեյլների» օգնությամբ հրդեհել են բոլոր բեռնատարները: Վարորդներից հինգը վիրավորվել են:

Նախկինում Թուրքիայից դեպի Ռուսաստան եւ Ադրբեջան ցամաքային փոխադրումներն իրականացվում էին Վրաստանի տարածքով, սակայն այս երկրի ներքին անկայունությունը եւ թուրք վարորդների նկատմամբ կիրառվող բռնությունները ստիպել էին հրաժարվել այս ճանապարհից: Վերջին ամիսներին ապրանքով բեռնված բեռնատարները ծովային ճանապարհով տեղափոխվում էին Ռուսաստանի սեւծովյան նավահանգիստներ եւ այնտեղից մեկնում ըստ հասցեների:

Սեւծովյան տնտեսական համագործակցության խորհրդարանային վեհաժողովի հերթական համաժողովի ժամանակ, որը տեղի էր ունենում փետրվարի 22-24-ը Անկարայում, Չափի ժո[illegible]ղովրդական կուսակցության նախագահ Բյուլենթ Էջեւիթը խիստ [illegible]նությամբ ենթարկեց Ռուսաստանի [illegible]դաշնակցությունը:

Ելույթ ունենալով համաժողովի ամբիոնից, Էջեւիթը Ռուսաստանին [illegible] դադրեց «ռասիստական եւ կրոնական ծավալապաշտական» քաղաքականություն իրականացնելու մեջ:

Թուրքիան պետական մակարդակով շարունակում է կրոնը ծառայեցնել [illegible] դաշնակային նպատակներին: Փետրվարի 24-ին նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը նախագահական պալատ է հրավիրել Անկարայում հավատարմագրված [illegible] լամական երկրների [illegible] կարգ դեսպաններին: Նրանց [illegible] տված ճաշկերույթի ժամանակ [illegible] ցած ելույթում Դեմիրելը [illegible] «այսօր աշխարհում գնալով հզորանում են հակամուսուլմանական [illegible] մադրությունները, իսկ Բոսնիայում [illegible] Ադրբեջանում մուսուլմանների [illegible] կան ցեղասպանություն է իրա[illegible] վում»: Այնուհետեւ նա կոչ է [illegible] լամական աշխարհին համա[illegible] ներով պայքարել նման եր[illegible] դեմ:

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

Մինչեւ վերջերս: Ոչ այնքան հեռու անցյալում չէր խրախուսվում Միխայիլ Գորբաչովի հռչակավոր խալով նկարների հրապարակումը, մինչ Քարշն ամառվա շոգին նաֆթալինով ղարկի միջից Նիկիտա Խրուշչովին հանել ու հագցնել էր տալիս մորթե մուշտակն ու գլխարկը, մինչ Ֆիդել Կաստրոյի հետ երկու ժամ շարունակ ծգծգում էր նրա սիրելի «մոխիրն» կամ Ռոնալդ Ռեյգանին անելկղոտներ դասծում լուսանկարվելուն տրամադրելու համար:

«Ինչպես բժշկին՝ ախտորոշելիս խանգարում են զանազան երկրորդական ախտանիշները, այդպես էլ հում, եւ ինչպես վկայում է ավագ որդին՝ Արմենտրեսի ֆոտոխրոնիկայի վարիչ Հերբերտ Բաղդասարյանը, վաս չէր դահում): Լուսանկարչի գործը սովորել է շրջիկ լուսանկարչից՝ Երեւանի փողոցներից մեկում:

37 թ. ի թիվս այլոց, վերացվում են նաեւ Նեմրութ Բաղդասարյանի (ստորագրում էր՝ Նեմրութ) լուսանկարների նեգատիվները: Դրանց մեծ մասը պատմական նշանակություն ունեին, օրինակ, «Գորկին Երեւանում» եւ այլն: Մի անգամ չէ, մի քանի անգամ, եկել են խմբագրություն, եկել են տուն ու ջարդոտել առակյա նեգատիվները: Բայց կար արվեստ, հնազիտություն, որը ոճստ «Նիկոնով» էր լուսանկարում: Իր գործի վարպետն էր: Տեխնիկայի ու մոտեցման գաղտնիքներ ուներ: Հերբերտ Բաղդասարյանը լավագույնը համարում է նրա դիմանկարների շարքը, իսկ մնացա՞ծը՝ «դե, նա սարքելու մեծ վարպետ էր, իսկ այն ժամանակ չկար մեկը, որ չսարքեր»:

1988-ին, երբ այստեղ ռետրոսպեկտիվ լուսանկարչությունն էր սկիզբ առնում, 81-ամյա Նեմրութը հիվանդանոցում էր: «Մինչեւ հիմա իսկական միտինգ չեմ նկարել, մի անգամ էլ իսկականը նկարեմ», ասաց, վերցրեց կինոապարատը, նկարեց ու մի քանի օր անց մահացավ:

Այն ժամանակներում, երբ լուսանկարիչ, դիմանկարի մեծ վարպետ Յուսուֆ Քարշն Ուինստոն Չերչիլի «ատամների արանքից դուրս էր քաշում նրանից անբաժան սիգարը», որովհետեւ այն խանգարում էր լուսանկարելուն (1941 թ.), սովետական ֆոտոթղթակիցները որեւէ պետական այրի նկար հրապարակելուց առաջ փորձով այն հասցնում էին հասցեատիրոջը՝ կհավանի՞, թույլ կտա՞ տպել թերթերում...

Իր ժամանակի լուսանկարիչը՝ Նեմրութ Բաղդասարյան

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

լուսանկարչին խանգարում է դիմակը, որը մեզանից յուրաքանչյուրը կրում է երեսին», ասում էր Քարշը (ծագումով հայ, որը 1924-ին տեղափոխվել էր Կանադա):

Ո՞վ էր հրաշագործը: Նա՞, ով անխտիր դիմակազերծում էր, թե՞ նա, ով դիմակավորման խաչմերուկներում ամեն օր մետամորֆոզներ էր ստեղծում՝ ոչնչացնելով ու մոնտաժելով ոչ միայն սեփական ստեղծագործությունները, այլեւ ժամանակի պատմությունը: Ասիրված:

... Նեմրութ Բաղդասարյանը հայաստանյան մամուլի առաջին ֆոտոթղթակիցներից էր (նրա հետ՝ Պարզեւ Չոլաքյանը, Արշավիր Պողոսյանը, Բաղիկ Գազազյանը):

Սկսել է «Պիոներ կանչ» թերթից (1928 թ.): Երկրորդ համաշխարհայինի ժամանակ աշխատել է «Կոմունիստ» թերթում, ապա՝ «Սովետական Հայաստան» ամսագրում: 1960 թ., երբ հիմնադրվեց «Արմենպրեսը», նա սկսեց աշխատել այս գործակալությունում:

Ծնվել է վաճեցի գեղանկարչի ընտանիքում, որն իր գեղանկարները վաճառելով՝ կարողանում էր տուն պահել (հինը եւս բազմանդամ ընտանիքը լուսանկարչությամբ էր պահում, եւ որ Նեմրութի սիրած թեման էր (Հերբերտ Բաղդասարյանն այս առումով ընտրել է մարզական լուսանկարչությունը):

Հերբերտի հիշողություններում ամենավառը մնացել է Երեւանում Ստալինի հուշարձանի բացման լուսանկարը. «Ստալինի լուսանկարները տպվելուց հետո խոշորացույցով զտման պրոցեսից էին անցնում «թերությունների» համար հեղինակին պատժելու համար: Այս մեկը լավ էր՝ ստացվել, հայրս նրա գլխավերեւում աղավնիներ էր մոնտաժել: Միության շատ թերթեր նրանից բույլտվություն էին ստանում եւ վերատպում այդ լուսանկարը: Հիշում եմ, երկու անգամ ահագին խոշոր վարձատրություն ստացավ դրա համար»:

Նեմրութը բարձրահասակ էր, արծվաքիթ, առատածեռն, ուշադիր էր կանանց հանդեպ: Իր դահլիճում միշտ ծամոն ու շոկոլադ էր ունենում: Հազվադեպ էր հարբում: Բանաստեղծություններ էր գրում: Սկզբում լուսանկարում էր այն ապարատով, որ հայրն էր բերել Թիֆլիսից: 69 թվից Արմենպրեսը նկարում է միայն ճապոնական տեխնիկայով, եւ այդ ժամանակներից մինչեւ կյանքի վերջին օրերը Նեմրութը

Վերջին տարիներին, երբ զրուցում էր երիտասարդ լուսանկարիչների հետ, բողոքի նման մի բան ասում էր, բայց, իհարկե, չհասցրեց մամուլում նիհող պատգամավորների ու ամենազոր ռեսուրսի շնորհիվ վերերկրային արտահայտություն չստացած քաղաքական գործիչների լուսանկարներ տեսնել: Ինչեւէ, Նեմրութի կումը զինվորական լուսանկարիչ Դեբաբովն էր (ծագումով հայ), անծամբ ծանոթ էր եւ հիացած «Օգոնյոկի» լուսանկարիչ Բալտերմանցով:

«... Բացառիկ դիմանկարի հմայքը հայտնվում է օբյեկտիվի շնորհիվ, որը ոչ թե ֆոտոապարատի վրա է, այլ լուսանկարչի սրտում», հարցազրույցներից մեկում ասել է Յուսուֆ Քարշը: Լուսանկար իչների պետք չէ հեռացնել իրենց օբյեկտիվից աշխարհայացքի համար վտանգավոր է ...

1969 թ. Էզ. Միրզոյան, Ա. Խաչատրյան, Դժ. Կաբալեւսկի

ԱԶԴԱԳԻՐ

«Այրարատ» կինոթատրոն

«Այրարատ» կինոթատրոնի տնօրեն Յակոբ Մարտունին հայտնում է. շաբաթ օրը բարեգործական սեանսի մասնակիցներին սպասում է անակնկալ, մարտի 5-ին, ժամը 10.00-ին մեծահասակները տեսարահում կարող են դիտել Իգոր Գոստեւի («Ճակատամարտ առանց թեւերի», «Եվրոպական պատմություն» եւ այլն) հեղինակած «Գորշ գայլը» նոր գեղարվեստական կինոնկարը: 1964 թվականի աշնանը Ն. Ս. Խրուշչովի դեմ կազմակերպված նենգ դավադրության մասին պատմող այս հիրավի դրամատիկ ժապավենում հանդես է եկել կինոդերասանների մի ամբողջ աստղաբույլ: Գրեթե քաղաքական մթնոլորտի դերակատարներին ֆիլմ է կիրակի օրը նույն ժամին մանկական տեսարահում ցուցադրվելիք բարեգործական մյուս ժապավենը՝ ամերիկյան «Նեմեզիտա» ժապավենը: Այստեղ նույնպես խաղաղանի ճանապարհով մի գեներալ, օգտագործելով 20-րդ դարի հրաշքի՝ ատոմի ուժը, փորձում է դառնալ քաղաքագլուխ: Երկու ֆիլմերն էլ աչքի են ընկնում պատումի լարվածությամբ, ցայտուն կերպարներով:

ՇՈՒՇԻ

Ս. Ամենափրկչի վերականգնումը

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 2 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Շուշիի սբ. Ամենափրկիչ Ղազանչեցոց եկեղեցու վերականգնման աշխատանքները, որ [illegible] էին վերջին տարիների պատերազմական գործողությունների հետեւանքով, այսօր նորից վերսկսվել են:

Հայաստանի Ազգային պատկերասրահի մասնաճյուղի տնօրեն Շահեն Մկրտչյանը հայտնեց, որ ներկայումս այս աշխատանքը ֆինանսավորում են Արցախի իշխանությունները ու Հայ Առաքելական եկեղեցու Արցախի թեմը, որի տնօրինության տակ է գտնվում եկեղեցին: Շուշին, որ հայտնի է հայկական բազմաթիվ ուշագրավ շինություններով, այսօր լուրջ վերակառուցման անհրաժեշտություն է զգում: Իրենց վերականգնմանն են սպասում Կուսանաց վանքը, Մեղրեցոց եկեղեցին, այլ հայկական շինություններ՝ ռեալական դպրոցի, ժամհարյանների հիվանդանոցի շենքերը, դարասկզբին կառուցված բնակելի տներ եւ այլն:

ԹԱՏՐՈՆ

Ս. Յուրսկին համերգներ կունենա ԱՄՆ-ում

ՄՈՍԿՎԱ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՄՆԱՐՔ: Մարտ ամսին Սերգեյ Յուրսկին ԱՄՆ-ի տարբեր քաղաքներում 12 համերգ կունենա: Ինչպես հաղորդել է ՌԻԱ թղթակիցին, դրանք 12 յուրօրինակ ծրագրեր են, որոնք կազմված են իր սիրած հեղինակների ստեղծագործություններից (Պուշկին, Օստրովսկի, Բուլգակով, Խարմս):

Ամերիկյան մոսկովյան ժամանակակից թինեսի թատրոնում կներկայացվի Իոնեսկոյի «Աթոռները» Սերգեյ Յուրսկու բեմադրային պարզմանությամբ եւ բեմադրությամբ: Կցուցադրվեն թինեսի 15 արարվածներ, որոնց մասնակցում են երկու դերասան՝ Սերգեյ Յուրսկին եւ իր կինը՝ Նատալյա Տենյակովան:

«Իոնեսկոյին համարում եմ 20-րդ դարի մեծագույն դրամատուրգ, ասաց Յուրսկին, նա ոչ թե հիմնադիրը, այլ շարունակողն է արվեստի արդեն գոյություն ունեցող ճյուղի՝ աբսուրդի թատրոնի: Այս իմաստով նա շարունակում է Գոգոլի, Չեխովի, Սալտիկով-Շչեդրինի ավանդները:

Ստեղծագործական նպատակների մասին խոսելիս արտիստը հայտնեց, որ երազում է երբեւէ բեմադրել Օստրովսկու «Անտառը», դերեր հետ խաղալ «Դավիթ բազավոր» պիեսում, որն իրեն ուղարկել է Յու. [illegible] Միկտիվկարից: Սերգեյ Յուրսկին սկսել է նկարահանվել բազմասերիանոց «Թագուհի Մարգո» (Դյումայի վեպի մոտիվներով) ֆիլմում:

«ԷԿՈՆՈՏՐԱՆՍ» կորպորացիան
«ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ»
ավիաընկերության «ԻԼ-62» օդանավով կատարում է կանոնավոր չվերթներ
ԵՐԵՎԱՆ-ՄՈՍԿՎԱ-ԱՆԿՈՐԻՋ (ԱԼՅԱՍԿԱ)-ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ
ԱՄՆ մեկնելու թույլտվություն ունեցողները կարող են դիմել մեր երեւանյան գրասենյակ
ՄԻԱԿ ՈՒՂԻՂ ԹՌԻՉՔԸ
ԵՐԵՎԱՆ-ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ
ECONOTRANS
ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ-ԵՐԵՎԱՆ
Դիմեք մեզ եւ 16 ժամում առանց օդանավ փոխելու կհասնեք Լոս Անջելես
Թռիչքները մարտի 6-ին, 27-ին, այնուհետեւ յուրաքանչյուր 14 օրը մեկ
Զանգահարեք ամեն օր ժամը 10-ից 17-ը
27-69-73, 27-48-87 (բացի կիրակի օրից)
Հասցեն Երեւան, Կայան 6

ՄԱՄՈՒԼ

Նոր շաբաթաթերթ՝ «ԱՊՀ. ընդհանուր շուկա»

ՄՈՍԿՎԱ, 28 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԲԻԶՆԵՍ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՊՀ 12 երկրների տնտեսական գերատեսչությունների ներկայացուցիչները ստորագրեցին «ԱՊՀ. ընդհանուր շուկա» առաջին ընդհանուր հրատարակության հիմնադիր փաստաթղթերը: Այդ շաբաթաթերթի հրատարակման մասին որոշում էր ընդունվել դեկտեմբերին Աշգաբադում, ԱՊՀ տնտեսությունների ղեկավարների խորհրդակցությունում:

Թերթը կլուսաբանի ԱՊՀ ամբողջ տարածքում: Դրա էջերում ընթերցողը [illegible] կարեւորագույն իրադարձությունների համայնապատկեր, [illegible] տնտեսական լուրեր, բարեփոխումների մասին պատմող նյութեր:

Շաբաթաթերթի խմբագրական խորհրդի նախագահ ընտրվեց Ռուսաստանի էկոնոմիկայի նախարար Ալեքսանդր Շոխինը:

Գլխավոր խմբագիր է նշանակվել Վիտալի Կովալենկոն, իսկ հրատարակիչը «Օբշչայա գազետայի» գլխավոր խմբագիր Եգոր Յակովլեւն է: Նա բարձր գնահատեց այդ շաբաթաթերթի հրատարակման կարեւորությունը: «Այն փաստը, որ 12 տնտեսություն ուզում են ընդհանուր թերթ ունենալ, միավորման ուղղությամբ լուրջ քայլ է», ասաց Յակովլեւը:

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՊՀ-ն արձակուրդ է ձմեռային նիրհից

Երկարատեւ սեզոնային քնից առաջին արթնացողները նրանք են, ովքեր տարբեր կարգի քննություններ ունեն հանձնելու (պետական, հետաձգված, վերահանձնում, դպրոց): Իրենց աշխատանքներն են վերսկսում նաեւ գիտխորհուրդները: Քանի որ ՀՀ բարձրագույն կրթության եւ գիտության նախարար Վարդգես Գնունին խիստ զբաղված է, որոշեցինք բավարարվել հրապարակելով ԵՊՀ ռեկտոր պրն. Մարտիրոսյանի սպասելիքները, որ Հայաստանի մայր բուհը եւս ի վերջո կհամարվի կենսապահովման կարեւորագույն օբյեկտ եւ կմտնի էներգամատակարարման հատուկ ռեժիմի ցուցակը: Ռեկտորը հայտնեց նաեւ, որ ԵՊՀ-ում լիարժեք դասերը կվերականգնվեն մարտի 7-ից:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ մարզական

ՄԱՐՄՆԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Կարո՞ղ ենք մեզանից հասուն լինել ...

Ինչպիսի՞ն պետք է լինի ֆիզիկական դաստիարակությունը

ՍԵՄԻՆ ՎԱՐԴԱՅԱՆ
Մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, ֆիզդաստիարակության ամբիոնի ավագ դասախոս

Երբեմն հանրապետության մարզական կյանքի [illegible] բուհերում [illegible] Ֆիզիկական դաստիարակության [illegible] ... Երբ հազվադեպ էր [illegible] մարզական միջոցառումներում: Այլ խնդիր է, որ այդ ամենում [illegible] ... [illegible] ... Տարօրինակ, խաբեբա-վեր ... էին...

Իսկ այսօր ... դե արի ու համոզիր, թե ինչ է կատարվում այսօր: Ներից կյանքն [illegible] ... չի՞ կարևորվում սերնդի առողջության, կենսունակության հարցը ներկայիս [illegible] այս երկիրը:

1943-ի գարնան օրերին, երբ հայ ժողովուրդը ընդունված էր լինում գրկանքների ծանր բեռի տակ, երբ մեր ժողովրդին կանգնած բարոյական բանակի անհրաժեշտությունից հայր դիմելով սովորում էր Ասպինդզայի անհնարը, ստեղծվեց հայկական ազգային ... ակադեմիան: Ե՞րբ մինչ սովորեցինք մեր խոսք ոլորտներից պատեր ... նորովում էր «գիտազգակցության» ... Անհնար է, որ համապարփակ ... մարզիկ ... ծել արժանիքը:

Զարմանալի չէ, երբ դիտում ես, թե որքան ոգեղենի, մրցակցային, ճշգրտում բոլորը ... մարզական ... Ասօր, որ բոլոր ... թե որոնք արժանիքներն են «խա-

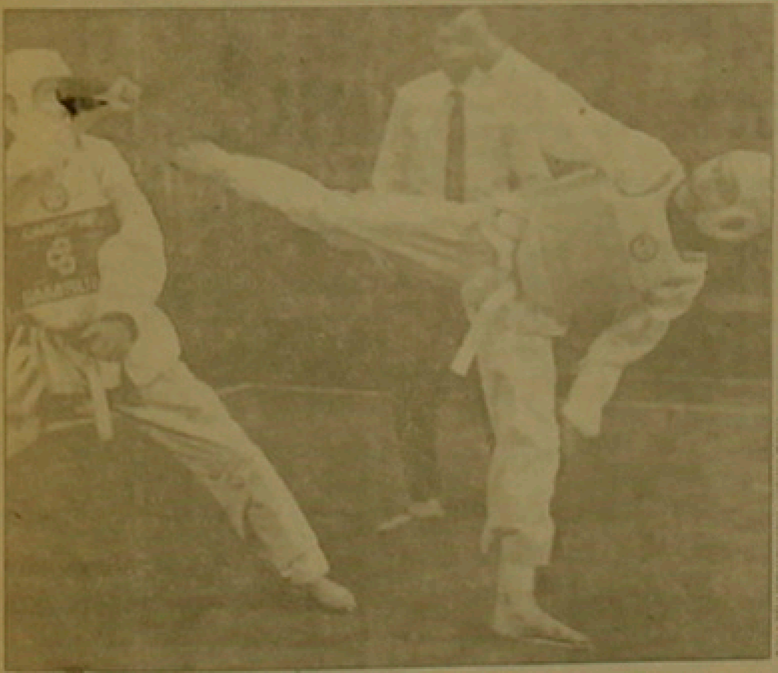

ռելի է, որ այդպես էլ չի գիտակցվում մեր մասնագետների ֆիզիկական դաստիարակության հրատապ կարևորությունը: Չի գիտակցվում, որ եթե այսօր այն հիմնավոր, որոշ ֆենոմենալ լուծում չստանա, կորուստներն անչափելի, ցավն ու անդառնալի լինեն: Այս մտահոգությամբ մի շարք հրապարակումներից հետո «Ավանգարդում» (25.06.91 թ.) հանդես եկա «Առողջության ազգային ծրագիր. չե՞նք ուշացնում» հոդվածով, որտեղ 19 կետից կազմված առաջարկություններ կային: Ո՞վ հետաքրքրվեց, ո՞վ բանի տեղ դրեց: Ավելի կարևոր գործերով էին մարդիկ զբաղված, և նրանք, ովքեր ի պաշտոնե պիտի մտահոգվեին այդ հարցով: Իսկ դրանից առաջ (թող ների անհամեստությունս), երբ «Առողջ հոգին առողջ մարմնից [illegible] ... -ում», 1989, թ. 2) հոդվածիս արծարծելով առաջարկով (խմբագրության խմբագրական) դիմեցի մի շարք առաջատար համարվող մասնագետների, օլիմպիական սաների ... «ժամանակ չունեն» պատճառաբանությամբ: Անշուշտ մեծ ժամանակ ... մեծ մասը, չեմ կասկածում, առողջ-

ռնից դուրս» մնացել): Ու միշտ զբաղեցնող առաջին հարցը՝ մի՞թե նրանց մեծագույն մասին չի մտահոգում սերնդի ֆիզիկական դաստիարակության հարցում այսօրվա աղետալի վիճակը: Կարելի է կարծել, թե նրանք իրենց տագնապները, մտորումներն ու առաջարկությունները տպագրում են արտասահմանում: Բայց չէ՞ որ կոչումներ ու գիտական աստիճաններ ստանալը «թղթեի» անցնելուն նախորդող փուլ չէ, ինչպես և մրցույթից դուրս սղամների բամաղայության, այլ նախ և առաջ պատասխանատվության լրացուցիչ բեռ, անընդհատ տեսադաշտում լինելու տենդագին լարում:

Վստահաբար կարելի է ասել, որ նրանցից մի մասը վախենում է ցուցադրել [illegible] ... ռադրությունների սնանկությունը, մյուս մասը ինչ-ինչ պատճառներով օտարվել է կամ օտարված է իրեն զգում և, վերջապես, կա մի խումբ, որ ծեռքը բափ է տվել անօգուտ է ...

Ցավալին այն է, որ մենք անտարբեր ենք ընդհանրապես ...

ինց չիտելիքները, փորձը, ունակությունները և, ամենակարևորը, կադրայինների գերծ մտածողությունը այդպես էլ «գործի մեջ» չենք դնում: Քանոտն ենք տալիս մեր ունեցած հարստությունը: Չկա այն մեկը, որ իր ուրը համախմբի նրանց և՝ ծեռնամուխ լինի ստեղծելու հիմնավոր, խաղկան ծրագիր առողջ, մարտունակ սերունդ դաստիարակելու համար (գուցե դրվեց նռում, բանակում ... ու մարտարվեստի ... ուղղվածությո՞ւն ... գուցե ուրիշ բան սա այլ խոսակցության նյութ է, բայց ոչ այս փաստ ...): Մենք պետք է անդրադառնանք մեր հայկական ֆիզիկական դաստիարակության համակարգ: Դրա համար մեծերի, հայացքների բազմում է հարկավոր, և ... նորամուծական հնարավորությունների ... օգտագործելու ... և, անշուշտ, ... կանխատեսելու կարողության ...

Բայց կրկին եւ ոչ առանց հիմքի ... «գերանը» կոտրելու համար «գերը» ... Եւ դրանք ոչ ... «գերի» ... մարզական ... չի կարող ... հերթական ... Միայն ... գործի ... մասնագետների ... լինի ... և ... ինքը ...

Ինչևէ, «մշտապես» [illegible] համար [illegible] հարցերից ... մասնագետ ... 3–5 հոգուց կազմված աշխատանքային խումբ ... կողմից, օժտելով ... լիազորություններով հարցը լուրջ ուսումնասիրելու, կոնկրետ առաջարկություններ ներկայացնելու համար: Նույնչափ և ... կարևոր եմ համարում այս ... հարցը: Մեր պետք փորձը վկայում է, որ առանձնահատկություններից դուրս եկող որոշումներ լինում են ... , շատ հաճախ նաև մեռելածին: Դարձյալ եմ համարում հարցի քննարկումը ֆիզդաստիարակության և մարզական աշխատողների ամենասերտ լսարաններում: Այս գործին իրենց սուղ հնարավորություններով պիտի սատար լինեն նաև մամուլն ու հեռուստատեսությունը:

Ասել կուզե՞, թե որքան կարևոր է, որ ազգապահ այս գործում, մասնագետ պետական հավակնությունների, միասին լինեն լուսավորության, բարձրագույն կրթության նախարարությունները և առողջապահությունը: Թող ների, բայց պիտի հաղթահարել մեծ հարցերից խուսանավելու, ձգձգելու, սխալներից ամեն կերպ առաջարկելու երկյուղ, երկարատև, փորձարկված ... պրակտիկան: Ունենք նաև կոնկրետ առաջարկություններ, երբ դրանց կարիքը զգացվի ...

Ավարտենք: Ասվեց հիմնականը, շատ բան թողնելով մեր երևակայությանն ու խղճին: Առնվազն կարծասեն պիտի լինել չհասկանալու համար ֆիզիկական հիմնավոր դաստիարակության նշանակությունը մարմնի ու հոգու ճախսանքի դաստիարակվածն մեր փոքրիկ երկրի համար: Սխալը կարող է թանկ կարժենալ ... պիտի լինենք ...

ՇԱԽՄԱՏ

Հայ շախմատիստները նվաճում են Ֆրանսիան

Հ. Դանիելյանը լրացրեց գրոսմայստերի նորման, Ն. Քալանթարյանն առաջինն է Փարիզում

ԶԱՎԵՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ընդամենը երկու օր առաջ հայտնեցինք ընթերցողներին ֆրանսիական մրցաշարերում երևանցիներ Վահագն Ոսկանյանի և Դավիթ Կարապողոսյանի նվաճումների մասին: Եւ ահա այսօր կարող ենք շախմատասերներին ուրախությամբ տեղեկացնել Ֆրանսիայում մեր պատվիրակների նոր, ավելի փայլուն հաջողությունների մասին:

Քանիեն լա Գրանդ Դաղաքում անցկացված միջազգային խոշոր մրցաշարում, որին մասնակցում էին աշխարհի տասնյակ երկրներ ներկայացնող 34 խաներանց գրոսմայստերներ, մոտ յոթ տասնյակ միջազգային և բազմաթիվ ազգային վարպետներ, հրաշալի հանդես եկավ 20-ամյա երևանցի Հովհաննես Դանիելյանը: Իր առջև դրված հիմնական խնդիրը՝ լրացնել միջազգային վարպետի նորման Հովհաննեսը լուծեց ժամկետից շուտ: Չբավարարվելով ծեռք բերածով, Դանիելյանը զարգացրեց հաջողությունը և մեկ կրակոցով խփեց երկրորդ նապաստակը, այն էլ ինչպիսի «նապաստակ». հայ շախմատիստը լրացրեց նաև միջազգային գրոսմայստերի նորման: Դանիելյանի վերջնական արդյունքն է՝ 9 հնարավորից 6,5 միավոր և հինգերորդ տեղ: Այսինքն՝ հետևում մնացին երեք տասնյակ գրոսմայստերներ:

Նույն ընթացքում գերազանց ելույթներ ունեցավ երևանցի երիտասարդ շախմատիստ Նարայր Քալանթարյանը: Օբերվիլ քաղաքում անցկացված ռեկորդային միջազգային փառատոնում, որտեղ մասնակցում էին 900 մարզիկներ, Նարայրն առաջ անցավ մեծ թվով գրոսմայստերներից և տեղ զբաղեցրեց երկրորդ տասնյակում:

Բայց ամենամեծ նվաճումը Քալանթարյանին սպասում էր Փարիզում օրանմեծ մրցակարգով անցկացված միջազգային մրցաշարում: Ինը հնարավորից վաստակելով 7,5 միավոր, Նարայրը միանձնյա գրավեց առաջին տեղը և, որ ամենակարևորն է, լրացրեց միջազգային վարպետի նորման:

Շնորհավորելով մեր երիտասարդ շախմատիստներին այս հրաշալի ելույթների առթիվ, նկատենք, որ Հայաստանի ներկայացուցիչները շարունակում են խաղալ ֆրանսիական տարբեր քաղաքներում անցկացվող մրցաշարերում: Այնպես որ բացառված չեն նոր հաճելի անակնկալները:

Իսկ Լեհաստանից հաղորդում են, որ Սեսաչի կառուցը, կարծես հիշելով իր լավագույն տարիները, տասով հինգերորդ անցնելով ... հաղթանակը ... անգամ ... ընդունելով շարունակում է ... այսօր: ■

ԽՄԲԱՆԿԱՐ

Գրիգորյանի 1-ին հաղթանակը Լիոնում

Գ. Ա.

Լիոնում հայազգի բռնցքամարտիկ բռնցքամարտիկ Գրիգոր Գրիգորյանը 6 ռաունդում հաղթեց Ֆրանսիայի ՍեՆՏԷՏԵՆ քաղաքի բռնցքամարտիկ էլ Սաբրունին: «Ազգ»-ն արդեն վաղուց իր թղթակից Գրիգոր Անիրզալյանի շնորհիվ տեղեկացրել է ընթերցողներին, որ Գրիգորյանն իր ակզբնական ելույթը մի քանի ամիս առաջ հաստատվել է Լիոն քաղաքում, որտեղ արդեն ունի շուրջ 30 հազար հայեր:

Խաբված կինը

Երբ 1975 թ. երկրորդ կարգի բռնցքամարտիկ Շուկ Վեբերին բախտ վիճակվեց աշխարհի առաջնության շրջանակներում մրցել աշխարհահռչակ Մուհամեդ Ալիի հետ, նա խոստացավ իր կնոջը, որ մենամարտից հետո նրան (կինը) սիրաբանելու է աշխարհի նորին ծա չեմպիոնի հետ: Բայց 15-րդ ռաունդում Վեբերը պարտվեց: Շատ տեղեկություններ, միջնուխտեր Ստալոնին այս մենամարտից ոգեշնչվելով, իրր, գրել է «Ռոկի» սցենարը: Երբ Վեբերը տուն մտավ, կինը հարցրեց «ե՞րբ պետք է Մուհամեդ Ալին գա, որովհետև սիրաբանեն նրա հետ»: Վեբերը նման վերջաբան չէր սպասում:

Փիջի կղզիներից Նորվեգիա

Ոչ տիպիկ Օսկոլյանին Ֆիջի երկրի ամբողջ պատմության ընթացքում առաջին մարզիկն էր, որ մասնակցեց ձմեռային օլիմպիական խաղերին: Նա դահուկավազքի 10 կմ մրցումներում գրավեց վերջին 88-րդ տեղը, օլիմպիական չեմպիոն Բյոռն Դալյեից հետ մնալով 14 րոպեով: Ոչ սփյուս Ոսկոլյանին մասնակցություն օլիմպիական խաղերին, հնարավոր եղավ շնորհիվ այն բանի, որ նա առավելապես մասնակցել է Նորվեգիայում մի կողմ հետ եւ բնակվում է Նորվեգիայում:

ՕԼԻՄՊԻԱԿԱՆ

Տարօրինակ չեմպիոնը

ԳՐԻԳՈՐ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Սեփ. թղթ. Վալանս, Ֆրանսիա

Երբ ամերիկացի լեռնադահուկորդ Թոմի Մոեն նվաճեց օլիմպիական չեմպիոնի կոչումը, դա խելական հրաշք էր, քանի որ ոչ ոք չէր սպասում, թե այդ տարօրինակ մարզիկը երբևէ կարող է մեդալ նվաճել: Մոեն հետևում թողեց նորվեգացի Աամոդթին, որը մնում էր ընթացիկ մրցաշրջանի ամենաառաջ լեռնադահուկորդ և չեմպիոնի կոչման գլխավոր հավակնորդը: 23-ամյա Մոեն իրոք զարմանալի չեմպիոն է: Նա կասկածելի անցյալ ուներ և հաճախ էր թմրանյութեր օգտագործում: Դեռ 12 տարեկանից Թոմը դարձ է կալ դոլորոցից պարբերաբար օգտագործելու պատճառով: «Ճիշտ է, մի ինչ ծխում էի, բայց դա փորձելու համար էր», – պատմում է Թոմի Մոեն: Նա, երբ Մոնտանա նահանգում մարզվում էր իր թիմի հետ, մարզիչը խոհ տեսավ, կոպիտ առաջացնելով պատժեց տևմամբ եւ մենակ նստած պարբերաբար ծխելիս: «Թիմից ինձ հեռացրին 3 ամսով, բայց ես մենակ շարունակում էի մարզվել: Հայրս ինձ ճիշտ ուղու վրա բերեց», – ավելացնում է Թոմի Մոեն: Օլիմպիական չեմպիոնի հայրը մեծ գործի տեր է: Նա երբ տեսնում է, որ որդին ծանրոցից դուրս է գալիս, նրան ուղարկում է Ալյասկա, ուր Թոմին աշխատում է օրական 15 ժամ: Այդտեղ նա մոռանում է թմրադեղերը և ամեն օր դահուկներով սահում: 1982 թ. Թոմն արդեն աշխարհի երիտասարդների կրկնակի չեմպիոն էր: Աշխարհի խաղերում նա գրավեց ընդամենը 20-րդ տեղը, բայց Նորվեգիայում դարձավ «Երազում եմ մի առասպել դառնալ»: Լիլեհամերի խաղերից առաջ հայտարարել էր Թոմի Մոեն: Եւ նա առասպելի նման դարձել է, բայց այդ ճանապարհը հուսալի չէ: ■

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՕՐԱԿԱՐԳ

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանում բնակվում է 3.742 հազար մարդ

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. ՀՀ վիճակագրության պետական վարչության տվյալներով, Հայաստանի Հանրապետության բնակչության թվաքանակը 1994 թ.-ի հունվարի 1-ի դրությամբ, ըստ նախնական տվյալների, կազմել է 3742 հազ. մարդ: Հանրապետությունում առկա բնակչության թիվը ավելի քիչ է, սակայն նրա ճանաչումը հնարավոր չէ, քանի որ ժամանակավորապես բացակայողների զգալի մասը հանրապետությունից մեկնելիս գրանցումից դուրս չի եկել եւ միգրացիայի հաշվառումն իրականացնող իրավասու մարմինների կողմից համապատասխան ծնունդները չի ստացել: ՀՀ ՎՊՎ ժողովրդագրության եւ աշխատանքի բաժնում քաղվածքին հայտնեցին, որ 1993 թ.-ի ընթացքում հանրապետությունում ծնվել 58.363 երեխա, մահացել 23877 մարդ, որի 1022-ը մինչեւ 1 տարեկան երեխա, ... անցվել է 21646 ամուսնություն եւ 45 ամուսնալուծություն: Նույն ժամանակահատվածում Երեւանում ծնվել 16113 երեխա, մահացել 10186 մարդ եւ ամուսնացել 6206 ... 1.723 զույգ:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության դեսպանությունը Երեւանում պատիվ ունի տեղեկացնել, որ ս. թ. փետրվարի մեկից դեսպանության հյուպատոսական բաժինը սկսել է իր գործունեությունը: Եգիպտոս մեկնել ցանկացող բոլոր անհատները ու տուրիստական խմբերը մուտքի անցագրեր ստանալու համար կարող են դիմել Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության դեսպանության հյուպատոսական բաժին:

Աշխատանքային ժամերը՝ 10-12-ը:
Հասցեն՝ Շիրվանզադե 72,
«Հրազդան» հյուրանոց, 10-րդ հարկ: Հեռ.՝ 53.73.04»

ՖՈՒՏԲՈԼ. ԵՎՐՈ-96

Հայաստանի առաջին մրցակիցը Բելգիան է

ԱՇՈՏ ԲՈՅԱՋՅԱՆ

Մեր թղթակից, Բրյուսել

Բրյուսելում նշվող 1996 թ. առաջնության ընտրական 2-րդ խմբի երկրների ֆեդերացիաների եւ թիմերի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ կազմվեց եւ հաստատվեց մրցաշարի խաղացանկը: Հայաստանից արարողությանը մասնակցում էին ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ Էդուարդ Մարգարովը, ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի պատասխանատու քարտուղար Էմին Բաղյանը, ինչպես նաեւ Բելգիայում Հայաստանի դեսպան Գրիգոր Բադալյանը: Ահա Հայաստանի հավաքականի խաղացանկը:

1994 թ.
7 սեպտեմբեր
Բելգիա-Հայաստան
10 հոկտեմբեր
Հայաստան-Կիպրոս
16 նոյեմբեր
Կիպրոս-Հայաստան

1995 թ.
26 ապրիլ
Հայաստան-Իսպանիա
10 մայիսի
Հայաստան-Մակեդոնիա
Հունիս (օրը ճշտված չէ)
Իսպանիա-Հայաստան
16 օգոստոս
Հայաստան-Դանիա
6 սեպտեմբեր
Մակեդոնիա-Հայաստան
7 հոկտեմբեր
Հայաստան-Բելգիա
15 նոյեմբեր
Դանիա-Հայաստան

Թվում է, խաղացանկը հարմար է Հայաստանի հավաքականի համար, որն ընթացիկ մրցաշրջանում անցկացնելու է 3 հանդիպում, 2-ը Կիպրոսի հավաքականի հետ: Այնպես որ հոնքի մեջ մտնելու ժամանակ կա: Հաջողություն ցանկանանք Հայաստանի հավաքականին իր առաջին ամենամեծ փորձաշրջանում:

ՄՈՍԿՎԱ-ԳՐՈԶՆԻ

Ռուսլան Խասբուլատովը մեկնեց Գրոզնի

ՄՈՍԿՎԱ, 2 ՄԱՐՏԻ, ՌԻԱ-ՆՈՎՈՍՏԻ. Մարտի 1-ի երեկոյան Ռուսաստանի նախկին Գերագույն խորհրդի նախկին նախագահ Ռուսլան Խասբուլատովը ուղերթային ինքնաթիռով Մոսկվայից մեկնեց Գրոզնի: Այդ մասին հայտնեցին Վնուկովոյի օդանավակայանի չվակարգիչ ծառայությունում: Խասբուլատովը ինքնաթիռ նստեց սովորական ուղեւորի եւ ոչ թե պաշտոնական պատվիրակությունների սրահից:

Ռուսլան Խասբուլատովին մոտիկ կանգնած աղբյուրներից մեկը հերքեց Մոսկվայում տարածված այն լուրերը, թե նախկին նախագահը Գրոզնի է թռչում «մշտական բնակության համար»: Ռուսլան Խասբուլատովը մեկնել է տեսնելու մորը Չեչնա Յանդարբիևայինն եւ «հանգիստ պայմաններում» շարունակելու աշխատանքը 1993 թ. սեպտեմբեր-հոկտեմբերի «դեկտեմբերին» առնչվող գրքի վրա: Նույն աղբյուրի խոսքերով, նախկին նախագահը Գրոզնի է մեկնել որպես «մասնավոր անձ»:

«Ես Գրոզնի եմ եկել մասնավոր կարգով ծեր մորս մոտ եւ ծնողական եմ մնում ուսեից քաղաքական հայտարարություններից եւ գործողություններից», հայտարարել է Ռուսլան Խասբուլատովը Չեչնիայի մայրաքաղաք ժամանելուց հետո:

Եղանակը Հայաստանում

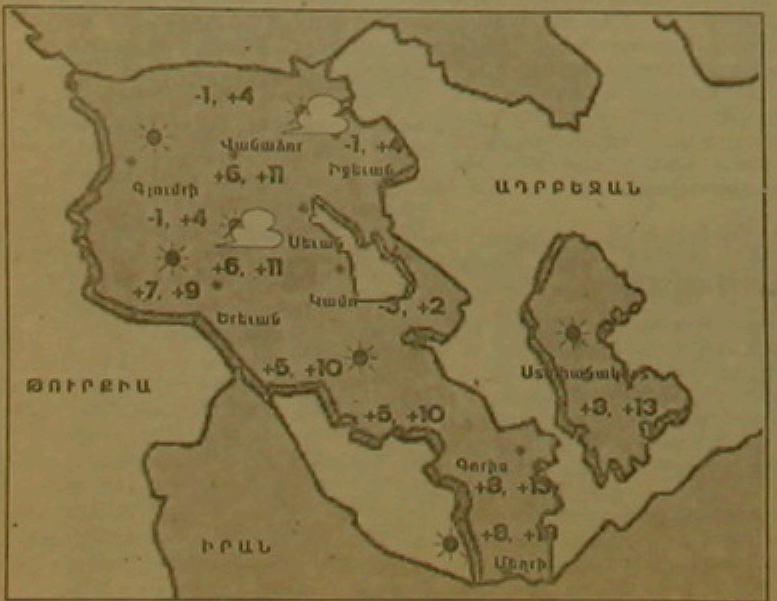

ԵՎՐՈՊԱ

Ռուսաստանին հատուկ կարգավիճակ

ԲՐՅՈՒՍԵԼ, 1 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ-ՆՈՎՈՍՏԻ. ՆԱՏՕ-ում ԱՄՆ-ի դեսպան Ռոբերտ Հանտերը Բելգիայի մայրաքաղաքում ելույթ ունենալով Ռազմավարական հետազոտությունների եվրոպական կենտրոնի ղոնփակ նիստում, հայտարարեց, որ Ռուսաստանի եւ ՆԱՏՕ-ի հարաբերությունները պետք է երկկողմ հատուկ բանակցությունների առարկա լինեն եւ, ըստ երեւույթին, ավարտվեն այդ կազմակերպությունում Ռուսաստանին հատուկ կարգավիճակի տրամադրմամբ: ՆԱՏՕ-ի շտաբից ստացված տեղեկությունների համաձայն, դեսպանն այն կարծիքին է հայտնել, որ ԱՄՆ-ի առաջարկած «Գործակցություն հանուն խաղաղության» ծրագիրն անբավարար է Ռուսաստանի նման երկրի համար:

ԵԱՀԽ ավագ պաշտոնատարների կոմիտեի նիստը

ՊՐԱՀԱ, 1 ՄԱՐՏ, ՌԻԱ-ՆՈՎՈՍՏԻ. Հելսինկյան գործընթացի մասնակից պետությունների ավագ պաշտոնատար անձանց կոմիտեի նիստը կանցկացվի Պրահայում մարտի 2-4-ը: Այդ մասին հայտնեցին Չեխիայի արտգործնախարարությունում: Ենթադրվում է, որ նիստի ընթացքում կքննարկվի Եվրոպայի անվտանգության ու համագործակցության խորհրդակցության գլխավոր քարտուղարի եւ ազգային փոքրամասնությունների խնդիրների գերագույն կոմիսարի գործունեությունը: Օրակարգում են նաեւ ՄԱԿ-ի, միջազգային կազմակերպությունների հետ ԵԱՀԽ համագործակցության, 1994 թ. հոկտեմբերին Բուդապեշտում ԵԱՀԽ խորհրդաժողովի նախապատրաստման հարցերը:

ԲԱՔՈՒ

Մեծ Բրիտանիան օգնություն է ցույց տալիս Ադրբեջանին

ԲԱՔՈՒ, 2 ՄԱՐՏ, ԽԱՐԻՓ-ՍԵՐՎԻՍ-ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի Մեծ Բրիտանիա եւ Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորություն կատարած այցից անմիջապես հետո բարոնուհի Չալկերը, որը կողմնակից է Ադրբեջանին օգնություն ցույց տալու անհրաժեշտության ՄԱԿ-ի դիմումին, հայտարարել է Ադրբեջանին 500 հազար ֆունտ ստեռլինգի լրացուցիչ օգնություն հատկացնելու որոշման մասին: Ինչպես հայտնել են հանրապետությունում Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատանը, արտասահմանյան զարգացման գործակալությունը Բրիտանիայի OXFAM բարեգործական մարդասիրական կազմակերպության գծով Ադրբեջան է ուղարկել 20000 ծածկոց եւ օգնության այլ միջոցներ: Դա նախորդական համաձայնության ֆինանսավորված այլ կազմակերպության ընդարձակ նախագծի լոկ մի մասն է:

Ադրբեջան մուտք կգործի 2,3 մլրդ խմ գազ

ԲԱՔՈՒ, 2 ՄԱՐՏ, ԱՆԱ-ՊՐԵՍ-ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Ինչպես հայտնել են Ադրբեջանի Նախարարների խորհրդում, 1994 թվականին Ադրբեջան մուտք կգործի 2,3 մլրդ խմ գազ: Այս մասին համաձայնություն է ձեռք բերվել առեւտրատնտեսական համագործակցության համաձայնագրի շրջանակներում, որ Աշգաբաթում կողմերը ստորագրել են փոխվարչապետ Աբաս Աբասովի ղեկավարած հանրապետության պատվիրակության ընթացքում: Բացի դրանից, պայմանագրի համաձայն, նախատեսվում է նաեւ հանրապետություն մատակարարել 200 հազար տոննա մազութ, հանքային պարարտանյութ եւ այլ գյուղատնտեսության կարիքների համար: Սակայն, ինչպես նշել են հանրապետության նախարարների միջկառավարական տնտեսական կապերի բաժնում, առայժմ վաղ է համաձայնագրի բերել ստորագրված համաձայնագրի արդյունքները, քանի որ ներկայումս կատարվում է Ադրբեջան մատակարարվելիք հումքի եւ արտադրանքի վերջնական ծավալների ճշտումը, ինչպես նաեւ պայմանավորվածություն է ձեռք բերվում մինչեւ 1994 թվականի կայուն գներ սահմանելու դրանց վրա:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Մննդամթերքի կոմերցիոն գները

ՀՀ վիճակագրության պետական վարչության հանրապետության մի շարք քաղաքներում կոմերցիոն առեւտրի սպառողական գների տեղաշարժին վերաբերող տվյալների համաձայն, 20.02.94 թ. դրությամբ ստեղծվել է հետեւյալ պատկերը.

Մննդամթերքի անվանումը	Երեւան	Գյումրի	Դիլիջան	Հրազդան	Կապան	Մարտունի
	Քաղաքների անվանումը					
1. Հաց	330	500	600		325	300
2. Երշիկ կիսապապխտած	320	620	500	500	600	400
3. Պանիր	350	470	300		250	200
4. Կարագ	320	350	450	350	350	350
5. Ձեթ 200	250	400	250	250	180	
6. Ձու (10 հ.)	110	175	200			
7. Շաքարավազ	100	110	125	95	100	100
8. Մակարոն	90	90	45	70	40	30
9. Օղի (0,5 լ)	170	130	250	150	100	140
10. Ծխախոտ տեղական	45	50	35		35	30
արտասահմանյան	95	100	110	90	80	90
11. Սուրճ սեւ հատիկով	750	1100	1000	800	800	

A & R
TRAVEL Co LTD
ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱՆ
կազմակերպում է
5-օրյա ուղեւորություններ
A & R TRAVEL
ԵՐԵՎԱՆ-ԴՈՒԲԱՅ-ԵՐԵՎԱՆ
- Յուրաքանչյուր 11-րդ թռիչքը՝ անվճար:
- 1 տոննայից ավելի քաշ պատվիրողը սպասարկվում է ուղեբեռի համար սահմանված գնի 6,5 տոկոսով, 5 տոննա եւ ավելի քաշ պատվիրելու դեպքում 10 տոկոս զեղչով:
- Ինքնաթիռը, մինչեւ վերադարձը, մնում է Էմիրություններում:
- 10 հոգանոց խումբ հավաքողը ուղեւորությանը մասնակցում է անվճար:
Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 58.92.83
Մեր հասցեն՝ Գեւորգ Քոչարի 21:
A STYLE

ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 15 000. Պատվեր 1707 Ստորագրված է տպագրության 2. 03. 1994 Գինը՝ 1 դրամ

digitised by A.R.A.R.@